

910.

F. 910

A NAGYKANIZSAI IZR. HITKÖZSÉGTŐL

FENNTARTOTT

NÉGYÉVFOLYAMÚ

FIÚ FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA

ÉS

NŐI KERESKEDELMI SZAKTANFOLYAM

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1929/30. ISKOLAI ÉVRŐL.

—
AZ INTÉZETET ALAPÍTOTTAK 1857-BEN.
—

KÖZLI:

BALOG DÁVID

IGAZGATÓ.

Szalán napló

6794/1948

NAGYKANIZSA, 1930.

GUTENBERG-KÖNYVNYOMDA

48858

910.

A NAGYKANIZSAI IZR. HITKÖZSÉGTŐL
FENNTARTOTT
NÉGYÉVFOLYAMÚ
FIÚ FELSŐ KERESKEDELMII ISKOLA
ÉS
NŐI KERESKEDELMII SZAKTANFOLYAM
ÉRTESÍTŐJE

AZ 1929/30. ISKOLAI ÉVRŐL.

AZ INTÉZETET ALAPÍTOTTAK 1867-BEN.

KÖZLI:

BALOG DÁVID

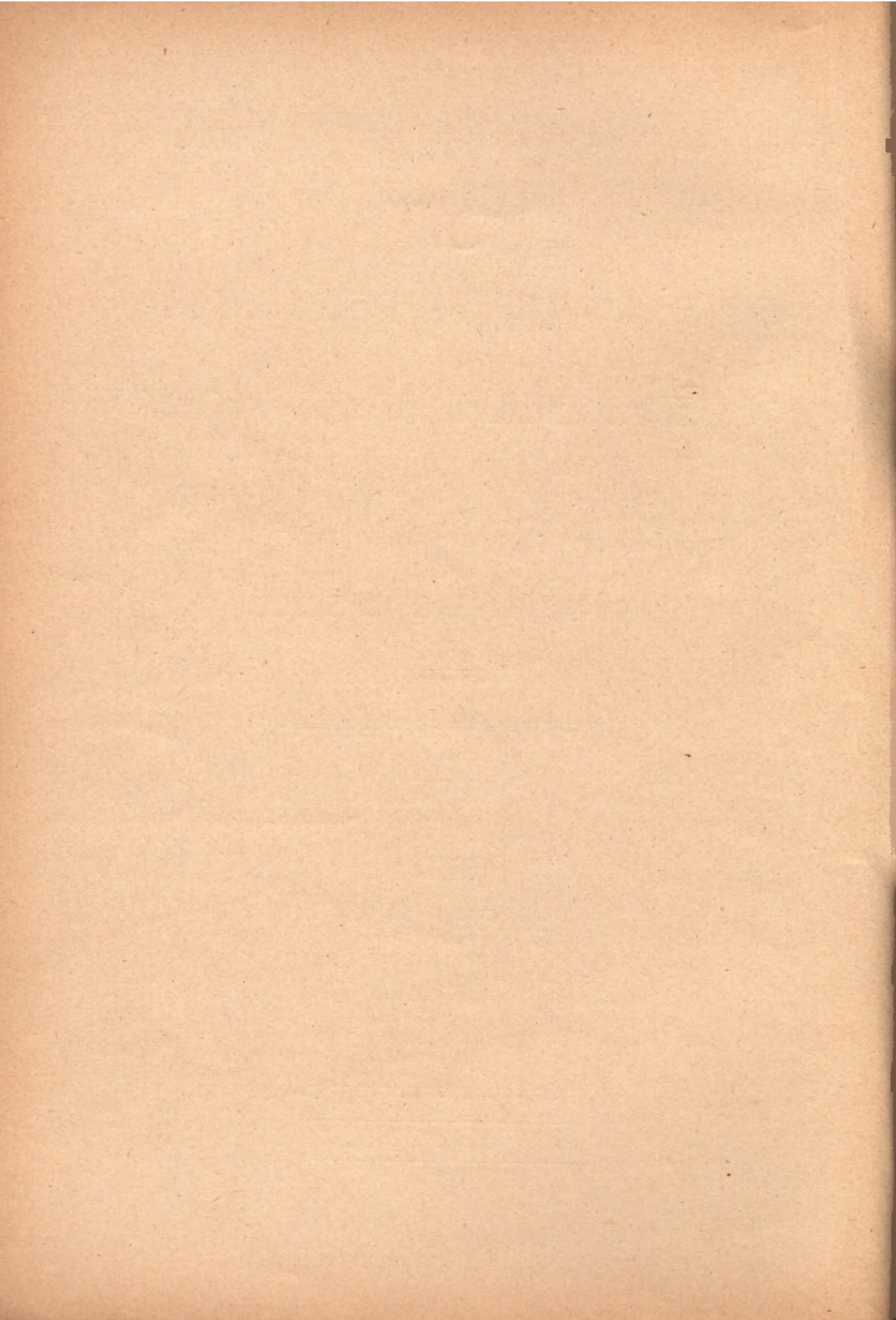
IGAZGATÓ.

	NAGYKANIZSA, 1930.	
--	--------------------	--

GUTENBERG-KÖNYVNYOMDA		
-----------------------	--	--

48858

I.

A nemzeti zászló tisztelete.

Az évme megnyitó ünnepségen elmondta: SURÁNYI GYULA.

Kedves Tanuló Ifjak!

Midőn e mai napon átlépjük egy új iskolaév küszöbét, s midőn a lélek természeténél fogva készségesebb és fogékonyabb minden szép és nemes eszmével szemben, nagyon időszerű lesz, ha felidézzük a multat, a megpróbáltatásában, sokszor gyászában is lelkesítő magyar multat, hogy eltelve annak nagyszerűségével, soha nem lankadó erőt merítsünk a jövő érdekében. Mert szép ez a magyar mult, akár a mesemondó legendáit, akár a komoly történetíró megállapított igazságait hallgatjuk. Szép ez a magyar mult, melynek ezeréves krónikájában szerves egészet mutat a hősiesség és szerves egészet mutat a magyar rög megtartásáért hozott véres áldozat. S ha volt idő, mikor e nemzetnek szüksége volt arra, hogy visszafigyeljen a multra, a Trianon után itt maradt magyarnak kétszeresen is át kell éreznie, hogy a jelen a multból él. Hová lenne a szellemi közösség az egymást követő nemzedékek között, ha nem szállna át drága hagyományként a nemzeti érzés? A multak emlékeit nem lehet demarkációs vonalakkal elhatárolni, felosztani; a történelem halhatatlanjait nem lehet fegyverrel megölni. A nemzeti tradíciók egységet visznek a nép lelkébe, folytonosságukat nem semmisíthetik meg a halál és pusztulás hatalmai.

Temérdek nemzeti emlékeink közül ez órában különösen egyet: a nemzeti zászlót állítsuk szemünk elé! Azt a nemzeti zászlót, melynek piros, fehér és zöld színből összevont egésze nem egy közönséges, nem egy ötletszerűen összeállított üres kép, hogy gyönyörködtesse a szemet, de kifejezi mindazt, ami e nemzet életében örök, kifejezi mindazt, ami eltöltötte elődeink lelkét, s ami hittel, reménnyel és szeretettel tölti el a késő unokákat. Piros színében ezer esztendőnek véres áldozata tükröződik, mellyel a magyar megvette és megtartotta e földet, mellyel államot alkotott a Kárpátoktól övezett Duna-Tisza mentén, s mellyel azt tatárral, törökkel és némettel szemben híven meg is tartott. Minden porszem piros vérral megöntözött. Fehér színe kifejezi a hitet, a bizakodást a magyarok lstenében. Mert bízik e nemzet az ő hivatásában. Bízik abban, hogy amit előtte annyi nép nem tudott megvalósítani, azt a Gondviselés egyedül neki tartotta fenn: hogy legyen ledönt-hetetlen védőbástya kelet és nyugat ütközőpontjában. Védje a nyugati kulturát kelet barbársága ellen. Zöld színe kifejezi a reményt, hogy az nem lehet, hogy annyi szív hiába onta vért. Az nem lehet, hogy egy nemzet, mely ezer esztendőn keresztül vért az emberiség jobb jövőjéért, porba döntve, letíporva, azok csapásai alatt pusztuljon el, kik e nemzetnek köszönhetik azt a műveltséget, melyet oly rútul meggyaláztak.

Kedves Tanuló Ifjak! Ez a magyar zászló! Áldozatos hit, remény és szeretet röpköd annak vonalain. Ezt látták benne a Dugovicsok, kik kezükben e

zászlóval zuhantak a mélységbe, ezt látták benne a szabadságharc honvédjei, kiknek könnyű volt a halál, ha vérző sebüket ennek foszlányával takarták be. Ezt lássátok Ti is benne! S ha utatokon bárhol is találkoztok a magyar zászlóval, levett kalappal és feléje fordult arccal adjátok meg azt a tiszteletet, ami azt méltán megilleti. Lelketeket pedig töltsd meg mindenkor az a gondolat, hogy ezer esztendő szenvedése, hite és reménye fűzi egybe mindazokat, kik megértik azt, hogy miről beszél és mit parancsol a magyar trikolor.

II.

A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzettek szövetségének a megalakulása.

Lélekemelő ünnepség színhelye volt 1929. június 29-én a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola díszterme. Nem a megszokott iskolai rendezéseknek a képe tárult ez alkalommal a szemlélő elé. Urak, akik kenyerüknek javát már megették, életük derekán lévő férfiak, tetterőtől duzzadó fiatal emberek és lelkes, az iskola padjaiból nem régen kikerült ifjak találkoztak e napon, hogy a tanítványi hála és szeretet, a baráti együttérzés és kegyelet oltárán közösen áldozzanak. Intézetünknek növendékei voltak ezek valamennyien, akik megértve a kor szavát, hogy „egyesülésben az erő” és belátva a tömörülésnek nagy etikai értékét és jelentőségét, iskolánk végzett tanulóinak szövetségét ifjú lelkesedéssel megalakították.

Az 1902/03. tanévben érettségizettek 25 éves találkozóján merült fel először az eszme, hogy közös zászló alá kell tömöríteni az iskola valamennyi volt tanulóját. Ez évfolyam Budapesten élő növendékei örömmel felkarolták és terjesztették azt. Az eleinte szűkebb, baráti körben tartott összejöveteleknek a híre mind szélesebb körben terjed és általánossá lesz az óhaj, hogy a szövetséget meg kell alakítani. E sorok írója örömmel vállalja a szervezés munkáját. Előkészítő-bizottság alakul, amely csatlakozásra szólítja fel az iskola volt növendékeit. A felhívás lelkes visszhangra talál és ennek tulajdonítható, hogy az eszme igen rövid idő alatt testet ölt és szövetségünknek már a kezdet kezdetén 312 tagja van, akik közül a mostoha gazdasági viszonyok ellenére az alakuló közgyűlésen 157-en vesznek részt. A budapesti és vidéki tagjaink lelkesedésének és áldozatkészségének köszönhetjük tehát elősorban, hogy a megalakulás a nemes célnak megfelelő impozáns keretek között ment végbe. Hála és köszönet illeti meg e szempontból az iskolánkat fenntartó izraelita hitközség érdemes vezetőségét is, mely a szövetségi eszme iránt való érdeklődését azzal fejezte ki, hogy megjelenésével megtisztelt bennünket.

Magasztos céljainkhoz és nemes elhatározásainkhoz méltóan a megalakulás programjának a megvalósításához Isten nevében fogtunk hozzá. Részt vettünk tehát a különböző felekezetek templomaiban tartott istentiszteleteken. A templomi áhitatot a felső kereskedelmi iskola évzáró ünnepségének bensőséges hangulata egészítette ki. Rég elmúlt idők kedves emlékei, az idők távlatában megtisztult diákokéval költői élményei bontakoztak ki rövid időre mindeki előtt. Az igazgató Politzer László ez évben érettségizett tanuló búcsubeszédére válaszolva, a mai napnak az iskola szempontjából való jelentőségét méltatja. Majd, a megjelent volt növendékeket a következő szavakkal üdvözli:

„A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola öreg diákjait köszöntjük ma itt, kedves tanulmányosság, a tanítványi hálának élő és megható jelképeit, akik időt, fáradságot és anyagi áldozatot nem kimélve visszatértek az őket melegen és szeretettel üdvözlő vén falak közé, hogy az osztálytársaikkal annak idején kötött barátságot a mai napon megalakítandó szövetség keretében az iskola összes növendékeire kiterjesszék. Szívem egész melegével és azzal a hő óhajjal üdvözölöm tehát őket a mai évváró ünnepségünkön, a nagy multra visszatekintő iskola és annak jelenlegi tanári testülete nevében, hogy nemes példájuk hassa át mindenkor az iskola növendékeit és serkentse őket a legnagyobb áldozatoktól sem visszariadó kötelességteljesítésre, az iskola, a magyar társadalom és szeretett hazánk üdvére.“

Az évváró ünnepség befejezése után alakuló közgyűlésünket és annak keretében a 10 és 20 éves találkozókat tartottuk meg.

A közgyűlést Balog Dávid igazgató nyitja meg. Hálásan üdvözli a dicső múltú, hagyományokban gazdag nagykanizsai izr. hitközséget, mint iskolánknak fenntartóját és az iskola fejlesztése körül nagy érdemeket szerzett Bún Samu, kir. tanácsos és dr. Villányi Henrik, ny. igazgatókat. Majd kegyelettel emlékszik meg az intézetünknek a világháborúban elesett hőseiről, a kötetlen segítségelésnek a mintaképeiről, akik előtt a magasztos cél, a haza védelme mellett eltörpült minden szenvedés és az áldozatok legnagyobbika, az emberi élet is.

A szeretet szavával pedig az iskolának volt növendékeit, a magyar közgazdasági élet vezéreit, tisztieit és közkatonáit köszönti tanártársai nevében is. Örömmel párosult büszkeséggel tölti el a tudat, hogy az iskola volt növendékei közül többen vezéri polcra emelkedtek, de azért, miként az anya gyermekeit, az iskola is ugyanazzal a szeretettel öleli keblére összes növendékeit, a 10 és 20 éves találkozóra egybegyűlteket épen úgy, mint azokat, akiket a szövetségi eszme hozott ma körünkbe.

Azután kimerítően ismerteti azokat a hazafias, kulturális, humanus és társadalmi célokat, amelyeket szövetségünknek követnie és szolgálnia kell. Beszédét a következő, szíve mélyéből fakadó kívánsággal fejezi be: „E szent célok hevítsék szívünket, hassák át elménket, hogy a sivár jelentől meg nem törve, bizhassunk a jövőben és higyjünk Magyarország feltámadásában.“

Dr. Villányi Henrik, ny. igazgató szükségesnek tartja, hogy az egyes évfolyamok végzett tanulói egy közös szervezetbe tömörüljenek, hogy a gazdaságilag erősebb és tapasztalatokban gazdagabb öreg diákok a fiatalokat, a szárnybontókat erőpróbájukban hathatósan támogathassák. Azért örömmel üdvözli a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola diákszövetségének a megalakulását.

Jellinek Miklós, az Angol Magyar Bank nagykanizsai fiókjának az igazgatója az iskola volt növendékeinek nevében szeretettel párosult hálával üdvözli az intézetet, annak igazgatóját és tanári karát. Meghajtja az elismerés zászlaját azok előtt, akik lelkesedésükkel lehetővé tették, hogy a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola életében is határkövet jelentő szövetség a mai napon megalakulhat. Kegyelettel adózik az intézet megdicsőült hősei emlékének és soha el nem muló hálája jeléül megkoszoruzza az iskola falában elhelyezett dicső tetteket hirdető emléktáblákat.

A mai napon 10 éves találkozóra egybegyűlteket nevében Kleinfeld István, a Weisz Manfréd cég főtisztviselője, köszönti az iskolát, melynek falai között életüknek legszebb éveit töltötték. Hálásan emlékszik meg az iskola volt tanáiról, akik odaadó munkájukkal lehetővé tették, hogy az élet legmostohább körülményei között is megálltak helyüket. A mai napon megalakítandó szövetséget szeretettel üdvözli azért, mert meg van róla győződve, hogy nemcsak egyéni, hanem magasabb szempontok is követelték annak a létrehozását. Majd azok felé fordul, akik legdrágább kincsüket, életüket áldozták értünk és

megfogadja, hogy dicső emléküket a késői utódok okulására kegyelettel megőrizzük.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után Bodó Rezső indítványozza, hogy a magas kora miatt távollevő Bún Samu, ny. igazgatót táviratilag üdvözljük. A közgyűlés az indítványt lelkesedéssel fogadta el.

A formális megalakulásra áttérve az ügyvezető elnök a mai közgyűlés jegyzőkönyvének a vezetésére Rajki István urat, annak hitelesítésére pedig Kleinfeld Ignác és Schiller József urakat kéri fel.

Domány Ármin tanár felolvassa a szövetség alapszabályait, amelyeket a jelenlevők egyhangúlag elfogadnak.

Majd közfelkiáltással megválasztják a tisztkart és választmányt.

A választás megejtése után Elek Béla társelnök, a Helvey vegyészeti gyár cégvezetője a megválasztott tisztkar nevében is köszönetet mond a megnyilatkozott bizalomért. Biztosítja a közgyűlést, hogy minden lehetővé elkövetnek, hogy a szövetség nemes céljainak mennél jobban megfelelhessen. Köszönetet mond Balog Dávid igazgatónak is, aki munkát és fáradságot nem kímélve lehetővé tette, hogy a szép eszme megvalósult.

Végül Balog Dávid ügyvezető elnök a szövetség érdekében való munkálkodása hívja fel a közgyűlés tagjait, hogy a legrövidebb időn belül a szövetségben legyen mindenki, aki a nagykanizsai felsőkereskedelmi iskolát végezte. Isten áldását kéri a szövetség működésére és a közgyűlést bezárja.

Az alakuló közgyűlést társas-ebéd követte. A délelőtti folyamán a derüs, gondtalan ifjúságot jelentő és talán azért felejthetetlen diákéletre való visszaemlékezés hatása alatt megnyilatkozott baráti együttérzés a fehér asztalnál csak fokozódott. Ádám Róbert, Balog Dávid és Kondor Hugó felszólalásai csak hozzájárultak ahhoz, hogy a szövetségi gondolat, a közös célokért való akarás és áldozatkészség erősödjék.

Az ünnep véget ért, a létért való küzdelem gondjai váltják azt fel. A visszaemlékezés színes képeit azonban az élet terhei sem halványítják el, mert az ennek nyomán fakadó lelki felfrissülés új erőt és reményt csepegtet még azok szívébe is, akik a jelent túlságos sötétnek látják.

III.

Igazgatói jelentés az 1929/30-i iskolai évről.

Kaszter Miksa Szomorú kötelességet teljesítünk, amikor évi jelentésünk ismertetése előtt arról a veszteségről emlékszünk meg, amely intézetünket az iskolai szakosztályunk általánosan szeretett és becsült tagjának, Kaszter Miksának 1930. április 3-án történt elhúnytával érte. Bár súlyos betegsége folytán igen rövid idő alatt beállott válságos állapota miatt minden lehetőségre gondoltunk is, mégis mélyen megrendített bennünket a gyász hír, hogy a nagykanizsai kereskedelem még nem régen terebélyes és dúsan termő fájának egy értékes ága hullott ismét porba.

A Megboldogult ugyanis kereskedő volt a szó nemesebb értelmében is, akiben a hivatásszeretet korrektséggel, a hagyományokhoz való törhetetlen ragaszkodással és vallásos szellemből fakadó emberszeretettel párosult. Ez értékes tulajdonságokkal, szeretetreméltó és kedves egyéniségével szerezte meg nemcsak kartársainak és hitközségének, hanem Nagykanizsa széles rétegeinek is tiszteletét és becsülését. Azért volt általános és őszinte a részvét, amely elhúnytá alkalmával megnyilatkozott.

A mélyen érző, minden szépért és jóért lelkesedő embernek az elmúlása azonban különösen bennünket sújtott erősen, az elhúnytak őszinte, jó barátait. Fájdalmunkat csak fokozta, hogy benne iskolánknak és tanári karának áldozatkész jóakaróját és nemes törekvéseinknek lelkes támogatóját veszítettük el. Emlékét ezért szívünkbe zárjuk és kegyelettel megőrizzük.

Az iskolai év megnyitása. A lefolyt iskolai év a tanári testület alakuló értekezletével 1929. augusztus 29-én kezdődött. A javító vizsgálatokat augusztus 30-án tartottuk meg. Javító vizsgálatra jelentkezett 38 tanuló, nem felelt meg, tehát osztályismétlésre utasítottunk 6 tanulót. A július hó 1., 2. és 3-án megkezdett beírásokot szeptember hó 2., 3. és 4-én folytattuk. Az I. évfolyamba 39, a II. évfolyamba 43, a III. évfolyamba 36, a IV. évfolyamba 29, összesen 147 tanuló iratkozott be. A beírt tanulók száma 20-szal kevesebb volt, mint a múlt iskolai évben. Erősen csökkent az I. évfolyam létszáma. Ennek oka elsősorban a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úrnak a felvételt megszigorító rendelete, másodsorban pedig az a körülmény, hogy a háborús éveknek a tanulók létszámára gyakorolt hatása a kereskedelmi iskolákban csak most jelentkezik. A II. évfolyamban a szabályos 40-es létszámon felül a tanulók felvételét a Főigazgatóság engedélyezte.

A beírt tanulók közül évközben kimaradt az I. évfolyamból 3, a II. évfolyamból 1, összesen 4 tanuló és így a létszám az év végén 143 volt.

A rendes tanítást az iskolai év ünnepi megnyitásával 1929. szeptember 5-én kezdtük meg és 1930. június 20-án fejeztük be.

Tanári testület. A tanári karban a f. tanévben változás nem történt. Természetes, hogy a tanári testületnek az állandóságát kifejező e körülmény pedagógiai szempontból csak kedvező. Örömmel jelentjük azt is, hogy a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úr a f. iskolai évben Surányi Gyula tanárt a VII. fizetési osztály 2. fokozatába, Marosi Gézárt pedig a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába léptette elő.

Az új tanításterv fokozatos életbeléptetése. A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úrnak 68000/1927. VI. számú rendeletével kiadott új tanításterve a f. iskolai évben már a III. évfolyamban is életbe lépett. Az új tanítástervnek fokozatos bevezetésével járó és a tanítás munkáját bizonyos mértékben zavaró átmeneti intézkedésekre tehát csak a IV. évfolyamban volt szükség. A felső kereskedelmi iskolák színvonalának emelését célzó új tanítástervnek jótékony hatása azonban teljes mértékben csak a jövő tanévtől kezdve érvényesülhet, amikor átmeneti állapotról beszélni remélhetőleg, már sokáig nem kell.

A tantárgyak beosztása. Az egyes tantárgyakat a tanárok képesítése és szaktudása szerint osztottuk be. Örömmel állapítjuk meg, hogy iskolánkban most már 3 év óta majdnem minden tárgyat arra képesített tanár tanít.

A német nyelvnek nagy gyakorlati fontosságára való tekintettel e tárgyat az I., II. és III. évfolyamban ez évben is két csoportban tanítottuk. A nagyobb eredmény érdekében ismételten foglalkoztunk e tárgy tanítási módszerével, sőt a szaktanároktól követett eljárás egyöntetőségének a lehetőség határain belül való biztosítása céljából minden órának a pontos tanítási anyagát is megállapítottuk. A német társalgási gyakorlatoknak, mint rendkívüli tárgynak a bevezetésével és az I., II. és III. évfolyamban már az iskolai év elejétől kezdve 20-as csoportokban való tanításával is az eredményt akartuk fokozni. Ez intenzív tanítási módszernek tulajdonítható, hogy a német nyelvben a haladás kétségtelenül megállapítható. A gyakorlati élet követelményeinek azonban e téren megfelelni még mindig nem tudunk. Ha a német nyelv tanítására fordított sok idő és munka mellett e körülménynek az okát keressük, az elsősorban a felső kereskedelmi iskolába kerülő tanulók gyenge előképzettségére, a nyelvtanban való járatlanságára, nyelvérzéküknek majdnem teljes hiányára

és arra vezethető vissza, hogy iskolában megfelelő előképzettség nélkül idegen nyelvet megtanítani nagyon nehéz. Reméljük azonban, hogy a társalgási gyakorlatok állandósítása esetén a német nyelvi eredmény is jobb lesz.

Az I. évfolyamban a szépírást, a II. és IV. évfolyamban pedig a gépírást, mint rendkívüli tárgyakat ez évben is tanítottuk.

A szépírás tanítására azért volt szükség, mert az iskolánkba kerülő ifjak írása egyáltalában nem megfelelő. A szépírásnak még mindig nagy a gyakorlati jelentősége, ezért és az említett körülmény miatt ez órák alól egy tanuló sem mentettünk fel, bár utasításaink értelmében ez lehetséges lett volna.

A gépírásra a II. évfolyam majdnem valamennyi tanulója jelentkezett, akik ez ügyességet négy csoportba beosztva tanulták. Arra való tekintettel, hogy a gépen való írni tudás az életben való elhelyezkedésnek ma már igen fontos feltétele és ama megfontolás alapján, hogy a IV. évfolyam tanulója gyakorlat hiányában már elfelejtette, amit e téren a II. évfolyamban annak idején elsajátított, a kir. Főigazgatóság engedélyével ez évfolyam tanulóit is felszólítottuk, hogy a gépírást, mint rendkívüli tárgyat tanulják. A IV. évfolyam 29 tanulója közül erre 16 jelentkezett, akik a gépírást 2 csoportban heti 1–1 órában gyakorolták.

A kereskedelmi iskola feladata, hogy az életnek tanítson. Hivatásának tehát csak akkor felel meg, ha kezét állandóan a gyakorlati élet útjára tartja, megfigyeli változásait és azokhoz alkalmazkodik. E felfogás hatása alatt határoztuk el, hogy az „OMKE” nagykanizsai kerületének azt a kérelmét, hogy a IV. évfolyam tanulóinak vámszaki előadásokat tartsunk, örömmel teljesítjük. Az „OMKE” kérelmének a teljesítését a helyi viszonyok indokolták, mert Nagykanizsán vámhivatal működik és ezért az iskolánkból kikerülő növendékeinknek a vámügyek ismerete nagyon fontos.

A kir. Főigazgatóság engedélye alapján ez előadásokat, amelyeken az intézet igazgatója is résztvett, Bálint Gyula vámszaki főtiszt úr a II. félév elején megkezdte. Kéthetenként 1 1/2 órában a vámjog körébe vágó gyakorlati kérdéseket tárgyalt, a vámtarifát ismertette és néhány fontosabb áruvizsgálatot végzett. Az előadónak nagy szaktudásra valló és pedagógiai szempontból is kifogástalan, értékes előadásai nemcsak a növendékek gyakorlati ismereteinek a gyarapítására, hanem az árukereskedelem iránt való érdeklődésüknek a fokozására is nagyon alkalmasak voltak. Kellemes kötelességet teljesítünk tehát, amikor Bálint úrnak az iskolánk érdekében kifejtett önzetlen fáradozását e helyen is azzal az óhajjal köszönjük meg, hogy a ker. szakoktatás javára megkezdett munkáját a jövő iskolai évben is folytassa.

Tanári értekezletek. A Rendtartásunkban előírt rendes értekezleteken kívül két rendkívüli tanácskozást is tartottunk.

A rendes értekezleteken nemcsak a tanulók szorgalmának, előmenetelének, az iskolában és iskolán kívül való magaviseletének az ellenőrzésével, hanem módszertani és nevelési kérdésekkel is foglalkoztunk. A tanulmányi eredmény fokozását célzó kölcsönös hospitálásainkon szerzett tapasztalatainkat, az iskolai fegyelem megszilárdítására irányuló intézkedéseinket is, itt beszéltük meg.

Az első rendkívüli értekezleten a felső kereskedelmi iskolák készülő új módszertani utasításaival kapcsolatos kérdéseket tárgyaltuk. A tanácskozás eredményét az Országos Ipari és Kereskedelmi Oktatási Tanácsnak írásban megküldtük. A második rendkívüli értekezleten a felső kereskedelmi iskolának a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úr 622-05-8/1930. sz. rendeletével kiadott, az 1930/31. iskolai évben életbelépő új érettségi szabályzatával foglalkoztunk.

Említettük már, hogy a felső kereskedelmi iskolák új tanításterve a jövő iskolai évben már a IV. évfolyamban is életbelép. E körülmény indokolja,

hogy az új érettségi szabályzat, amely az új tanítástervhez alkalmazkodik, azt kiegészíti és annak betetőzője, megjelent. A felsőbb tanügyi hatóságoktól az utolsó évben kiadott és a felső kereskedelmi iskolai tanulmányokat megnehezítő rendeletek szellemének megfelelően, e szabályzat a ker. iskolai érettségi vizsgálatokat megszigorítja, mert a jövő tanévtől kezdve a jelöltek a szóbeli érettségi vizsgálaton 3 tantárgy helyett 7 tárgyból felelnek majd.

Lényeges újítása e szabályzatnak, amely már a folyó iskolai évben életbe lépett, hogy a felső kereskedelmi iskoláknál is meghonosítja a középiskoláknál már eddig is követett azt a rendszert, hogy szeptemberben csak néhány helyen lesz érettségi vizsgálat. Annak a IV. évfolyamú tanulónak tehát, akit az év végén javító vizsgálatra utasítottunk és aki a javító vizsgálatot augusztusban nálunk le is teszi, szeptemberben Sopronba kell mennie, hogy az érettségi bizonyítványt megszerezhesse. Ugyancsak Sopronban kell jelentkeznie annak a tanulónak is, akit javító érettségi vizsgálatra utasítottunk, ha a vizsgálatot 1931. júniusáig elhalasztani nem akarja. E rendeletről is csak a tanulmányi eredmény javulását várhatjuk, azért szívből üdvözöljük azt.

Tanulmányi és fegyelmi állapot. A tanulmányi eredmény, amelynek részletes statisztikáját más helyen közöljük, az elmúlt tanévben sem volt megfelelő. A haladás, amely e téren észlelhető, oly csekély, hogy egyáltalában nincs arányban azzal a megfeszített munkával, amelyet a tanári kar e cél érdekében kifejt. A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úrnak 622-05-039/1929. számú, a felső kereskedelmi iskolákba való felvételt erősen szigorító rendelete a f. iskolai évben egyelőre csak az I. évfolyam létszámát csökkentette, de annak a szellemi nivóját alig emelte. Az I. évfolyamba beíratkozott tanulók között ugyanis még mindig nagy számban találtunk olyanokat, akik a boldoguláshoz feltétlenül szükséges elemi ismereteket sem hozzák magukkal, mert a magyar nyelvtanban járatlanok, helyesen írni nem tudnak, a számtani alpműveletekben gyengék, sőt olyanok is akadnak, akik németül még olvasni sem tudnak. A mellett e hiányos és rendszertelen alapismeretekkel rendelkező tanulók a dolgok megfigyelésére, a logikus gondolkodásra, sőt sokszor még a kapott tanácsok követésére is alkalmatlanok.

Fokozza a nehézségeket a felső kereskedelmi iskolák magas célkitűzése, a tárgyaknak sokfélesége, amelynek szelleme is más, mint az eddig tanultaké. Bár a tanári testület mindent elkövet, hogy a lehetőség határain belül a tanulók terhein könnyítsen, az iskolánkat látogató gyenge tehetségű növendékek a tanítási tervben kitűzött tanítási céllal csak úgy tudnak megbirkózni, ha erejüket megfeszítő módon dolgoznak. Bizonyos szomorúsággal állapíthatjuk meg azonban, hogy a mélyebb kötelességérzet tanítványaink nagy részénél még mindig hiányzik. Ha ennek az okát keressük, ezt nemcsak a mai időkben gyakran megnyilatkozó könnyelmű életfelfogásban, a rossz gazdasági viszonyoknak a tanulást bizonyos mértékben megnehezítő hatásában, a sportnak tanulmányi szempontból ugyancsak nem kedvező túlhajtásában, hanem abban is találjuk, hogy a szülők nem ellenőrzik gyermekeiket, nem foglalkoznak velük eléggé és nem szorítják őket kötelességeiknek oly mértékben való teljesítésére, mint azt a fennálló nehézségek megkövetelik. Az iskola év folyamán tartott szülői értekezleteken ismételten rámutattunk erre a körülményre, az ellenőrzés feladataira és módjaira és annak a káros következményére, ha a szülő gyermeke hibáit és mulasztásait elhallgatja, sőt palástolja, a tanításaink és felvilágosításaink nyomán származó eredmény azonban még mindig nem kielégítő.

A létező bajokon azonban segítenünk kell. Minden módot felhasználunk tehát a jövőben is, hogy a szülők a tanulmányi eredmény fokozása, tehát a saját érdekükben is az iskolát erősebben támogassák. Addig is amíg e felvilágosító munkánk nagyobb eredményeit nem látjuk, szükségesnek tartottuk, hogy a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úrnak 10097/1928. VI. számú rende-

letéhez, amely különösen az I. évfolyamba beíratkozott tanulók szigorú elbírálását írja elő, kötelességszerűen alkalmazkodjunk. Lelkiismeretes mérlegelés után szigorúan osztályoztuk tehát ez évfolyam növendékeit, hogy lehetőleg már itt eltávolítsuk azokat, akiknek gyöngye tehetségük nem biztosít bennünket arról, hogy megfelelő készültséggel és tudással hagyják el majd annak idején az iskola padjait.

A tanulmányi állapotról szóló jelentésünkkel kapcsolatban említjük meg, hogy az ez évben először rendezett kereskedelmi iskolai növendékek országos tehetségversenyén két IV. évf. tanulónk is résztvett, de díjat nem nyertek. Ez eredmény és ama véleményünk ellenére, hogy a vidéki kereskedelmi iskolai növendékek között „tehetség“ alig van, e versenyeknek a rendszeresítését mégis helyeseljük. Reméljük ugyanis, hogy a versenyek és a nyerteseknek beígért jó állások tanulóinkat nagyobb erőlkifejtésre sarkalják majd, aminek végeredményben az iskola látja a hasznát.

Az iskolák kellő tájékoztatása végett szükségesnek tartjuk azonban, hogy a jövőben e versenyek tárgyait az arra illetékesek megfelelő időben és pontosan állapítsák meg, hogy minden félreértés és tévedés ki legyen zárva. Tudomásunk szerint ugyanis ez évben megtörtént, hogy a német kereskedelmi levelezésre jelentkezett tanulóknak német nyelvi dolgozatot kellett készíteniök, az áruismereti feladatok megoldásához pedig a programban megkívánt reklámtanra alig volt szükség.

Az iskolai rend és fegyelem megszilárdítására irányuló munkánkat a folyó iskolai évben folytattuk. Állandóan hirdetjük, mert meggyőződésből valljuk, hogy eredményes tanulmányi munka csak rend és fegyelem mellett lehetséges és az életben való boldogulás szempontjából is nagyon fontos, hogy az iskolánkból kikerülő növendékeink önfegyelmezett, rendszerető, jó megjelenésű és kifogástalan modorú, ugynevezett uri fiatal emberek legyenek. Magától értetődő, hogy minden tekintetben kielégítő eredményt e téren is csak a szülői ház támogatásával és segítségével érhetünk el, amelyet azonban gyakran nélkülözniünk kell. Sajnálatos jelenség az, hogy egyes szülők az iskola nemes intencióit félreértve gyermekeiknek hibáit észrevenni nem akarják, a fegyelmi szabályokba ütköző cselekedeteiket állandóan mentegetni próbálják és ezzel sokszor öntudatlanul is gyermekeik csinytevéseinek segítőtársaivá lesznek.

Az említett körülmény ellenére a tanulók magatartása mind az iskolában, mind az iskolán kívül általában megfelelő volt. Szigorúbb büntetést csak néhány esetben alkalmaztunk. Az iskolai fegyelemnek kétségtelen bizonyítéka az is, hogy az évfolyamfőnökök a tanulókat lakásaikon történő látogatásaik alkalmával mindig otthon találták. Az iskolai rend szempontjából kedvező momentumként megemlíthetjük még, hogy növendékeink az előadásokat pontosan látogatták és iskolakerülésre valló igazolatlan óramulasztás alig fordult elő.

Egészségi állapot. Az intézet tanulóinak az egészségi állapota a lefolyt tanévben megfelelő volt. Járványos vagy egyéb betegségek miatt a tanítás nem szünetelt. A mulasztások száma ezért a rendes keretek között mozgott. A tanári testület tagjai között is csak kisebb, néhány napos betegségek fordultak elő, a megbetegedések azonban a tanítás folytonosságát nem zavarták, mert a mulasztó tanárok helyettesítéséről gondoskodtunk. Hosszabb ideig tartó betegség miatt csak Gazdag Ferenc püspöki biztos, róm. kath. hitoktatót kellett helyettesíteni. Őráit betegségének ideje alatt 1929. október 12-től 1929. november 30-ig Lukács Zoltán és Boczán Zoltán hitoktatók látták el.

Vallásos és hazafias nevelés, iskolai ünnepek. A vallásos szellem erősítésére az elmúlt tanévben is nagy gondot fordítottunk. A tanári testület állandóan felügyelt arra, hogy a tanulók vallási kötelességeiket pontosan teljesítsék. Tanáraik és hitoktatóik vezetésével résztvettek felekezeteik istentiszteletein, vallási gyakorlatain és ünnepein.

A középiskolák zsidó vallású tanulóitól rendezett Chanuka-ünnepen intézetünk növendékei közül Kirsehner László III. évf. és Perlsz Pál IV. évf. tanulók szerepeltek.

Az iskola róm. kath. tanulói méltóan vették ki részüket az 1930. május 10-én a m. kir. állami polgári iskolákkal és a fémipari szakiskolával közösen rendezett Szent Imre-ünnepségen, amelyen Háár Gyula III. évf. növendékünk szavalt, Kőszegi István IV. évf. tanuló pedig Szent Imréről, mint az ifjúság mintaképéről beszédet mondott.

A hazaszeretet és a nemzeti érzés ápolására, a nemzet nagyjai iránt való tisztelet fokozására is minden alkalmat megragadtunk. Állandóan rámutattunk szeretett hazánknak mai szomorú helyzetére és az ifjúságnak ezzel kapcsolatos kötelességeire. Iskolai ünnepségeinket is az említett értékek kitermelésére használtuk fel.

Október 6-án kegyelettel emlékeztünk meg az aradi vértanúkról. A nap jelentőségét Simon László IV. évf. tanuló méltatta.

Október 31-én Abádi Jakab tanár a takarékoságnak nemzeti és közgazdaságtani szempontból való fontosságáról beszélt.

November 29-én Bethlen Gábor államférfiúi nagyságának és kiválóságának hódoltunk. Az emlékbeszédet Surányi Gyula tanár mondta.

December 11-én a limanovai hősookról emlékeztünk meg, felhasználva ezt az alkalmat arra, hogy az ifjúságot a hősök iránt való tiszteletre és a hazáért való önfeláldozó hősiességre buzdítsuk.

Március 15-én ifjúságunk a szokáshoz híven hazafias ünnepséget rendezett, amelyen Nagykanizsa városának a közönsége is résztvett. Az ünnep nemcsak a tanulóifjúság, hanem a megjelent vendégek hazafias érzésének az emelésére is nagyon alkalmas volt.

Május 29-én a „Zrínyi” sportpályán az évzáró tornavizsgát tartottuk meg. Ifjúságunk e szereplésével bebizonyította, hogy iskolánk a testnevelés terén is eredményes munkát végez és ezzel az önvédelemre való előkészítés szent céljait is szolgálja.

Június 1-én az intézet tanulóifjúsága a tanári testület vezetésével megjelent a világháborúban elesett, dicső 20-as honvédek emlékére emelt szobor leleplezési ünnepségén. A vitéz ezred nagy tetteihez méltó keretben megtartott ünnepség feltétlenül hozzájárult ahhoz, hogy tanulóinknak a háború hősi halottai iránt való kegyeletét állandósítsa.

Június 8-án növendékeink a nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók szövetségének a közgyűlésén vettek részt. Elhoztuk őket ez ünnepi gyűlésre, hogy a volt növendékek tiszteletreméltó példája buzdítólag hasson rájuk is.

Június 29-én a szülők és az iskola barátai jelenlétében évzáró ünnepet rendeztünk, amelyen a tanulmányi ösztöndíjakat és jutalmakat osztottuk ki és a tornavizsga győzteseinek a megérdemelt érmeiket adtuk át.

Szülői értekezletek. A szülői ház és az iskola együttműködésének a fontossága ma már közismert. Erre a megismerésre vezethető vissza az az öröndetes tény, hogy a szülőknek az iskola iránt való érdeklődése állandóan emelkedik. Mind általánosabbá válik az a helyes felfogás, hogy a fennálló nehézségek mellett a két faktor céltudatos és vállvetett munkája tanulóifjúságunknak a munkáját megkönnyítheti. E cél érdekében a f. tanévben is két szülői értekezletet tartottunk, amelyeken az érdekelt szülők és helyetteseik majdnem teljes számban megjelentek. A szülők részéről megnyilatkozó és állandóan fokozódó érdeklődésnek természetesen csak örülünk, mert ennek csak a növendékeink látják hasznát.

A november 3-i első értekezleten az igazgató a tanulóknak az iskolában és az iskolán kívül való magatartásáról beszélt, Surányi Gyula tanár pedig

«Az iskola és a szülői ház» címen tartott előadást. A március 9-i második értekezleten az igazgató az első félévi tanulmányi eredményt és ennek javítását szolgáló eszközöket ismertette, Marosi Géza tanár pedig a magyar iparpártolás fontosságáról értekezett. Az előadásokat mindkét esetben élénk eszmecsere követte, sőt örömmel állapítjuk meg a tényt, hogy ez értekezleteken több megvalósításra érdemes gondolat is felmerült. Kedvező jelenség az is, hogy a f. tanévben már gyakrabban, nemcsak a félévek végén kerestek fel bennünket és kikérték tanácsainkat. Magától értetődő, hogy a tanári kar mindenkor a legnagyobb örömmel állott a szülők rendelkezésére, informálta és a szükséges tanácsokkal látta el őket.

Hivatalos látogatás. Dr. Szakáll Zsigmond főigazgató úr október hó 1. és 2-án látogatta meg iskolánkat. Ez idő alatt mind a négy évfolyamban többször hospitált, meghallgatta a tanulók feleleteit, megfigyelte az intézet tanárainak működését és tapasztalatait az elnöklete alatt megtartott értekezleten közölte velünk. A múlt évi látogatása alkalmával kapott nagyrértékű tanácsait természetesen megfogadtuk és felhasználtuk, erre a körülményre vezethető vissza az, hogy egyes tárgyakban haladást állapított meg. Az ez évben adott hasznos útmutatásait és a tanulmányi eredmény fokozását célzó kifogásait és megjegyzéseit szintén örömmel fogadtuk és követtük, mert meg vagyunk róla győződve, hogy a tapasztalatokban gazdag, széles látókörű pedagógusnak jóindulatú tanácsai iskolánknak csak javára válnak.

Itt említem meg, hogy f. évi április 29-én dr. Winkler Ernő főrabbi úr társaságában dr. Szántó Sámuel debreceni nyug. felső ker. iskolai tanár látogatta meg intézetünket. A kereskedelmi szakoktatás ez érdemes és nagyra-becsült munkásának az iskolánk iránt való érdeklődése, természetesen mindnyájunknak jól esett.

Kötelező filmelőadások. A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úrnak 78883/1925. VI. számú rendelete szerint ez előadásoknak a látogatása a tanulókra kötelező. E rendelet értelmében növendékeink a f. iskolai évben is 8 oktató filmet néztek meg. Az egyes előadásokat a szaktanároknak a bevezető ismertetése előzte meg és tette hasznosabbá. Örömmel állapítjuk meg, hogy a f. iskolai évben bemutatott filmek a kereskedelmi iskola tanítási anyagához és céljaihoz mar jobban alkalmazkodtak.

Ipartelepek látogatása, tanulmányi kirándulás. A kereskedelmi iskola rendeltetésének csak akkor felelhet meg, ha növendékeinek gyakorlati ismereteket is nyújt. Alkalmat kell tehát adnunk tanulóinknak, hogy a gyakorlati étellel megismerkedjenek és hogy abból még tanulmányaiknak ideje alatt mennél többet lássanak. Ezért növendékeink a szaktanárok vezetésével a f. tanévben is meglátogatták a nagykanizsai ipartelepeket. Fogadják ez ipartelepek tulajdonosai és vezetői e helyen is hálás köszönetünket a barátságos fogadtatásért, amelyben bennünket részesítettek.

Az említett cél érdekében határoztuk el, hogy a f. iskolai évben ismét egy külföldi tanulmányútat rendezünk. Sajnos, hogy e kedvenc tervünket a rossz gazdasági viszonyok miatt megvalósítani nem tudtuk. A tanulmányi útközeletben rejelő nagy pedagógiai és erkölcsi haszonról azonban teljesen lemondani nem akartunk. Így született meg a kisebb költséggel (32 pengő) járó 3 napra terjedő budapesti tanulmányutnak a gondolata. A kirándulást, amelyen Domány, Neufeld és Surányi tanárok vezetésével 34 tanuló vett részt és amelyről részletesen külön fejezetben számolunk be, április 15., 16. és 17-én tettük meg.

A tanulmányút gondos, a részletekre is kiterjedő előkészítése Neufeld Simon tanár érdeme. Igaz, hogy a kedvezőtlen időjárás az előre megállapított programunknak a kerestülvitelét megnehezítette, de meg nem akadályozta, ami a vezető tanárok fáradságot nem ismerő ügybuzgóságának és ama törekvésüknek köszönhető, hogy növendékeink mennél többet lássanak és tanuljanak.

Köszönetet mondunk e helyen az iskolánkat fenntartó izr. hitközség iskolai szakosztályának is, amely áldozatkészségével lehetővé tette, hogy 4 jó előmenetelű, de szegénysorsú tanulónk is résztvehetett a kiránduláson. Itt kell megemlékeznünk a II., III. és IV. évfolyamnak arról a dicsőre méltó cselekedetéről, hogy heti befizetésekkel oly összeget gyűjtöttek, hogy ez alkalommal is 4 (1+2+1) osztálytársukat a tanulmányútra elküldhették. Az említett évfolyamok e tettében a takarékoság szelleme a közösség érzetének tiszteletreméltó kifejezésével párosult, amiben a kirándulásnak egyik nagy erkölcsi sikerét látjuk.

Végül megemlíti még, hogy a kirándulási alapunk is 3 növendékünknek a költségeit fedezte. Így értük el azt, hogy e tanulmányútunkon a szegénysorsú tanulóinknak egy jelentékeny része résztvett, ami szociális szempontból öröndetes eredmény.

A volt tanulók szövetsége és iskolatársak találkozója. A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók szövetsége f. évi június hó 8-án, az iskola dísztermében tartotta meg ünnepi keretek között első évi rendes közgyűlését. Ünneppé avatta a közgyűlést a szövetség nemes hivatásának megfelelő programja és lefolyása. Az ünnepség fényét csak emelte, hogy a közgyűlésen az iskolánkat fenntartó izr. hitközség elnöksége és városunk közgazdasági életének több vezető férfija is megjelent.

A közgyűlést a Himnusz szent akkordjainak elhangzása után Ádám Róbert, nagykereskedő, elnök nyitotta meg. Meleg szavakban üdvözlö a szövetség tagjait és annak Benjámínjait, az iskola most érettségizett növendékeit, a megjelent vendégeket és munkánkra lsten áldását kéri.

Balog Dávid, ügyvezető elnök az elmúlt esztendő eseményeit és eredményeit vázolja és az egyesület jövő feladatait ismerteti. Örömmel állapítja meg, hogy az alig 1 év óta működő egyesületünk a hozzáfűzött reményeinket bizonyos mértékben beváltotta. Bizonyítja ezt, hogy szövetségi körökben a nagykanizsaiaknak a baráti együttérzés és a művelődés ápolása érdekében Budapesten rendezett összejövetelei és kultürestéi közismertek és egyesületünknek méltán elismerést szereznek. Reméli, hogy a budapesti csoport példája buzdítólag hat majd a helyi csoportra is és azt is fokozottabb tevékenységre serkenti. A biztató kezdetből következtet arra is, hogy szövetségünk a jövőben a mai viszonyok között legfontosabb feladatának, állásközvetítő szerepének is jobban megfelel. Ezután részletesen ismerteti a szövetségnek a célkitűzéseit és ehhez a fenkölt szellemű munkához a tagoknak kitartó támogatását kéri.

Rajki István főtitkár évi jelentése egyesületünk első évi működésének hű tükre. Kiemeli a szövetség budapesti csoportjának kulturális tevékenységét és hogy az e téren elért siker oroszlanrésze szövetségünk illusztris előadóit: dr. Schack Béla, ny. kir. főigazgatót, Magyar Márta, felső ker. iskolai tanárnőt és dr. Mező Ferencet, az amszterdami szellemi olimpiász bajnokát illeti meg. Elismeréssel emlékszik meg továbbá Dános Lili, Venetziáner Rózsi zongoraművésznőkről és Róna Gyula tagtársunkról, mint a kultüresték szintén értékes szereplőiről és a budapesti csoport agilis és lelkes vezetőségéről, mint az esték rendezőjéről.

Majd köszönetet mond az Angol Magyar Bank nagykanizsai fiókjának, a Nagykanizsai Bankegyesület és Délzalai Takarékpénztárnak, a Nagykanizsai Takarékpénztárnak, a Néptakarékpénztárnak, a Transdanubia R. T.-nak, a Franck Henrik és Fiai cégnek, az „OMKE“ nagykanizsai kerületének és a Nagykanizsai Kaszinónak azért a támogatásért, hogy szövetségünkbe alapító tagokul beléptek.

A főtitkár jelentéséből megtudjuk azt is, hogy szövetségünknek ma már 309 rendes és 23 alapító, összesen 332 tagja van. Örömmel jelentette továbbá, hogy bár szerény keretekben, már az első évben felső kereskedelmi iskolai tanulókat segítéztünk, sőt a felső kereskedelmi iskolai tanári könyvtár céljaira

is áldoztunk és így alapszabályszerű kötelességeinknek e tekintetben is némileg megfeleltünk.

Ezután vitéz Mátray József, titkár, a kegyeletes aktushoz méltó emelkedett szellemű beszéd kíséretében a szövetség nevében megkoszorúzta az intézet hősi halottait megőrkítő emléktáblákat.

Bíró Ernő pénztáros a szövetség vagyoni állapotáról számolt be. Jelentése szerint egyesületünknek a pénztári állománya 1225.37 pengő. Természetes, hogy ez összeg távolról sem elegendő ahhoz, hogy az anyagiakkal kapcsolatos feladatainknak megfeleljünk. Reméljük azonban, hogy a jövő közgyűlési esztendőben a taglétszámunk emelkedése folytán helyzetünk e tekintetben is kedvezőbb lesz.

Perlsz Pál, érettségizett növendék tanulótársai érzelmett is tolmácsolja, amikor az intézet igazgatójának és tanárainak halálját és köszönetét fejezi ki azért a szeretettel párosult jóindulatért, amelynek köszönhetik, hogy a nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát elvégezték. Bejelenti a szövetségbe való belépésüket és tagjainak a támogatását kéri ahhoz, hogy a mai nehéz viszonyok ellenére elhelyezkedhessenek. Majd az iskola hősi halottai iránt érzett haláljuk jeléül megkoszorúzza a dicső tetteket hirdető emléktáblákat.

Ezután Balog Dávid ügyvezető elnök kér szót és megemlékszik azokról a nagy érdemekről, amelyeket dr. Schack Béla udvari tanácsos, ny. kir. főigazgató úr a modern magyar kereskedelmi szakoktatás megteremtése és fejlesztése körül szerzett. Majd rámutat arra a lelkes munkára, amely a szövetségi eszme terjesztése és a felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók szövetségeinek a létrehozása és kiépítése érdekében kifejt. A szövetségünkkel való kapcsolatáról pedig a következőket mondja:

Őnéltóságának azonban hálások lehetünk azért is, mert szövetségünket szereti és támogatja. Bizonyítja ezt a szövetségünkben tartott nagyértékű előadása és hogy összejöveteleinket megjelenésével ismételten kitüntette. Önmagunkat tiszteljük meg tehát, ha nagyrabecsülésünket és halánkat azzal fejezzük ki, hogy Őnéltóságát szövetségünk dísztagjává megválasztjuk.

Az ügyvezető elnök előterjesztését a közgyűlés nagy lelkesedéssel és egyhangulag elfogadja.

A közgyűlés tárgysorozata még hátralévő pontjainak elintézése után dr. Villányi Henrik díszelnök, ny. felső kereskedelmi iskolai igazgató üdvözlö a szövetséget és annak megjelent tagjait. A multakra való megható visszapillantás után a következőket mondja: »Az élet mélyreható változásokat idézett elő mindnyájunk lényében; én megöregedtem, Önök férfiak lettek, a gazdasági élet tényezői. Mindegyiknek más változásban küzdelmes volt az élete. A heterogén érdekeket azonban a kölcsönös együttérzés, a közös emlékek összetartják. Ezek vonzották Önöket körünkbe. Eljötték, hogy eszméket cseréljenek. régi barátságokat felújítsanak és szövetségbe tömörülve egyesült erővel segítsenek azokon, akik erre rászorultak.« Beszédét a szövetség fejlődésére vonatkozó őszinte kívánsággal fejezte be.

Bún Samu, kir. tanácsos, ny. felső kereskedelmi iskolai igazgató és Bún József, kormányfőtanácsos, vezérigazgató, díszelnökeinknek távolmaradásukat kimentő leveleik felolvasása után Adám Róbert elnök zárószavaival és a Szózat felhangzó zsolozsmái mellett végződött a szövetség életerejét bizonyító és ezért nagyjelentőségű, első rendes közgyűlésünk.

A közgyűlés napján megtartott társasvacsora is ama szép törekvések jegyében folyt le, amelyeket szövetségünk hirdet. A f. iskolai évben érettségizett növendékek is a szokásos bankett helyett e vacsorán vettek részt. Ezzel nagyon helyesen mindjárt az életbelépésük pillanatában megteremtették a kapcsolatot a reájuk nézve nagyfontosságú szövetséggel. Az est hangulatát a megjelent hölgyek csak élénkítették.

Ez estén elhangzott felköszöntők is a szövetség tagjai között már most

fennálló baráti együttérzésnek voltak a megnyilvánulásai és bizonyítékai. A közgyűlés napjának lelkes és ünnepi hangulata, lefolyásának minden mozzanata, a szövetségünk jövőjére és fejlődésére vonatkozó biztató ígéret. Reméljük, hogy tagjainknak e napon megnyilatkozott lelkesedése a jövőben csak fokozódik majd és újabb sikereknek lesz a kútforrása.

E jelentésünkkel kapcsolatban említjük meg, hogy az iskolatársaknak a szokásos találkozója ez évben elmaradt. Ennek oka a rossz gazdasági viszonyokon kívül bizonyára az, hogy volt növendékeinknek a szövetségünk keretén belül is alkalmuk nyílik ma már a baráti szeretet, tanítványi hála és kegyelet és mindama fennkölt érzések ápolására, amire eddig egyedül a találkozók voltak alkalmasak.

A tanári testület társadalmi és irodalmi munkássága. A tanári testület tagjainak a munkásságát az iskola, a női kereskedelmi szaktanfolyam és a kereskedő-tanonciskola óráinak az ellátása erősen lekötötte ugyan, de mégis szakítottak maguknak időt arra is, hogy szűkebb keretekben bár, társadalmi és irodalmi tevékenységet is kifejtsenek. Nemcsak mint tagok támogatták az e célokat szolgáló országos és nagykanizsai egyesületeket, hanem a helybeliek működésében részt is vettek. Nagy érdemeket szerzett e téren Surányi Gyula kollegánk, akinek az Irodalmi és Művészeti Körben tartott történeti és irodalmi tárgyú előadásai ez ismereteknek a népszerűsítéséhez és a nagyközönség haffias érzésének az emeléséhez nagyban hozzájárultak.

IV.

Felettes hatóságok.

Az iskolánk felett való felügyeletet első fokon dr. Szakáll Zsigmond kir főigazgató gyakorolja. A másodfokú felügyeletet a Vallás- és Közoktatásügy Minisztérium VI. ügyosztálya végzi.

Intézetünk fenntartója: a Nagykanizsai Izs. Hitközség, amely az iskola ügyeinek intézésével az iskolai szakosztályt bízta meg.

Az iskolai szakosztály tagjai:

Elnök: Ötvös Emil, ny. állampénztári főigazgató.

Helyettes elnök: Dr. Goda Lipót, városi tiszti főorvos.

Jegyző: Fábrián Miksa, hitközségi titkár.

Előadók: Balog Dávid, felső kereskedelmi iskolai igazgató,

Halász Jenő elemi iskolai igazgató.

A tanári testület képviselője: Abádi Jakab, felső kereskedelmi iskolai tanár.

Az elemi iskolai tantestület képviselője: Havas Rezső, elemi iskolai tanító.

Tagok:

Ádám Róbert, nagykereskedő.

Bún Samu, kir. tanácsos, nyug. felső kereskedelmi iskolai igazgató.

Dr. Bród Tivadar, ügyvéd, az izs. hitközség elnöke.

Dr. Fried Ödön, ügyvéd.

Grünfeld Miksa, gyáros.

Dr. Halphen Jenő, ügyvéd.

Hirschler Sándor, vezérigazgató.

Dr. Kahán Imre, nyug. ezredes-orvos.

Kertész József, nyug. elemi iskolai igazgató.

Dr. Kertész Lipót, városi állatorvos.
 Kleinfeld Ignác, takarékpénztári igazgató.
 Dr. Kreiner Zsigmond, kórházi főorvos.
 Löwenstein Emil, nagybérlő.
 Miklós Gyula, bankigazgató.
 Dr. Ney Hugó, orvos.
 Dr. Ollop Mór, ügyvéd.
 Dr. Rapoch Aladár, ügyvéd.
 Rosenberg Oszkár, bankigazgató.
 Dr. Rothschild Béla, ügyvéd.
 Székely Nándor, ny. v. mérnök.
 Dr. Villányi Henrik, ny. felső kereskedelmi iskolai igazgató.
 Dr. Winkler Ernő, főrabbi.

Tanári testület:

Balog Dávid, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár. A segítőegyesület elnöke, az áruismeret-vegytani szertár őre. Tanította a vegytant és áruismeretet a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 7. Működik ez intézetnél 27 év óta.

Rendes tanárok:

Abádi Jakab, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár. A sportkör pénztárosa. Tanította a német nyelvet az I., II., a kereskedelmi ismereteket az I., a magyar kereskedelmi levelezést a II., III., a könyvvitelt és gyakorló irodát a II., III., és IV. évfolyamban. Heti óráinak a száma 23. Működik ez intézetnél 5 év óta.

Domány Ármin, középiskolákra képesített tanár. A III. évfolyamnak a főnöke, az ifjúsági könyvtár őre, az önképzőkör vezetője. Tanította a német nyelvet az I., III., a német társalgási gyakorlatokat az I., a magyar nyelvet és irodalmat mind a négy évfolyamban. Heti óráinak a száma 20. Működik ez intézetnél 31 év óta.

Marosi Géza, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár. A II. évfolyamnak a főnöke, a természettani szertár és a tanári könyvtár őre, a segítőegyesület pénztárosa. Tanította a természettant az I., a mennyiségtant és politikai számtant a II., III. és IV., a kereskedelmi számtant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak a száma 21. Működési éveinek a száma 13, ez intézetnél 8.

Neufeld Simon, igazgatóhelyettes, középiskolákra képesített tanár. A IV. évfolyam főnöke, a tanári értekezlet jegyzője, a segítőegyesület ellenőre. Tanította a német nyelvet a II., III. és IV., a német társalgási gyakorlatokat a II. és III., a francia nyelvet a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak a száma 23. Működik ez intézetnél 10 év óta.

Surányi Gyula, középiskolákra képesített tanár. Az I. évfolyam főnöke, a földrajz-történelmi szertár őre, az énekkar vezetője. Tanította a földrajzot, történelmet és karéneket mind a négy évfolyamban. Heti óráinak a száma 18. Működési éveinek a száma 30, ez intézetnél 7.

Óraadó tanárok:

Krámer Lajos, polgári iskolákra képesített ny. elemi iskolai tanító, okleveles gyorsíró. Tanította a gyorsírást az I., II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak a száma 5. Működik ez intézetnél 25 év óta.

Dr. Neumann Henrik, iskolaorvos. Tanította az egészségtant mind a négy évfolyamban. Működik ez intézetnél 2 év óta.

Niessner Viktor, katonai torna- és vivómester, levante-főoktató. A sportkör vezető tanára. Tanította a testgyakorlást mind a négy évfolyamban. Heti óráinak a száma 12. Működik ez intézetnél 9 év óta.

Dr. Rosenberg Mór, köz- és váltóügyvéd. Tanította a jogi ismereteket a II., III. és IV., a közgazdaságtant a IV. évfolyamban. Heti óráinak a száma 8. Működik ez intézetnél 37 év óta.

Vermes Aladár, középiskolákra képesített ny. tanár. Tanította a mennyiség-
tant az I., a gépírást a II. és IV. évfolyamban. Heti óráinak a száma 9. Mű-
ködik ez intézetnél 3 év óta.

Hitoktatók:

Ardai Simon, ny. elemi iskolai tanító. Tanította az izr. hittant az I., II. és III. évfolyamban. Heti óráinak a száma 6. Működik ez intézetnél 7 év óta.

Gazdag Ferenc, világi pap, püspöki biztos. Tanította a róm. kath. hittant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma a 8. Működik ez intézetnél 8 év óta.

Horváth Olivér, ág. ev. lelkész. Tanította az ág. ev. hittant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 8. Működik ez intézetnél 10 év óta.

Kádár Lajos, ref. lelkész. Tanította a ref. hittant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak a száma 8. Működik ez intézetnél 21 év óta.

Dr. Winkler Ernő, főrabbi. Tanította az izr. hittant a IV. évfolyamban. Heti óráinak a száma 2. Működik ez intézetnél 10 év óta.

Házmaster és iskolaszolga: Francsics Zsigmond.

V.

A végzett tanítási anyag rövid áttekintése.

I. évfolyam.

Hittan: izr.: A zsidóság történelme a biblia befejezésétől a középkor befejezéséig. Egyes imák fordítása. Szemelvények Mózes V. és a Példabeszédek könyvéből.

róm. kath.: Kath. keresztény hittan. Alapvető és ágazatos hittan. A hit, szentségek és szentelmények.

ág. h. ev.: Bibliai ismertetés.

ref.: Egyháztörténelem.

Magyar nyelv: Helyesírás, fogalmazás, alak- és mondatn. A prózai írásművek elmélete. A leíró-, a történeti-, az értekező-, a szónoki próza, a levél és szépprózai leírás és elbeszélés. Hazafias és elbeszélő költészet. Költmények és prózai részletek könyv nélkül.

Történelem: Az ókor és középkor politikai, szellemi és anyagi művelődéstörténete. Az újkor találmányai, a tudományok és művészetek újjászületése. A felfedezések és a gazdasági újjászületés.

Földrajz: A gazdasági földrajz fogalma. Térképismeret és térbeli ábrázolás. A földgömb. A szárazföldek és tengerek megoszlása. A felszínalakulatok gazdasági jelentősége. Levegő, éghajlat, termelés. Az ember, mint gazdálkodó alany. Ázsia, Afrika és Ausztrália gazdasági földrajza. Térképek és grafikonok készítése.

Természettan: Szilárd-, cseppfolyós- és gáznemű testek mechanikája. Hőtan. Hangtan. Fénytán. Mágnesség és elektromosság.

Mennyiségtan: A négy alapművelet és a hatványozás. Elsőfokú egyenletek egy ismeretlennel. Aránypár. Elsőfokú függvény. Elsőfokú két ismeretlenű

egyenletrendszer. Négyzetgyökvonás és másodfokú egyenlet. Planimetria és területszámítás. Grafikus ábrázolás vonalakkal és területekkel.

Kereskedelmi számtan: Alapműveletek gyakorlása. Mértékek és pénzek. Hármasszabály, olaszgyakorlat, láncszabály, arányos osztás, keverés. Százalék-számítás. Kamatszámítás. Leszámítolás. Takaréketétek kamata. Középlejázat.

Kereskedelmi ismeretek: A gazdasági alapfogalmak. A kereskedelem és személyei. A kereskedelem tárgyai és eszközei. Az áruforgalom. A bankforgalom. Kereskedelmi érdekképviseletek. Adók, illetékek, vám.

Német nyelv és levelezés: Elbeszélések, leírások, kereskedelmi tárgyú olvasmányok. Beszédgyakorlatok. Fordítások magyarból németre. Nyelvtanból az alaktan és egyszerű mondat. Helyesírás, tollbamondás.

Gyorsírás: Fogalmazási gyorsírás. Magánhangzók és mássalhangzók betűjelei, magánhangzók jelképes jelölése. Egyszerűsítések. Magánhangzók és mássalhangzók torlódása, összetett betűjelek, rag- és képzőrövidítések. A fogalmazási gyorsírás állandó rövidítései.

Testgyakorlás: Rend- és lábgyakorlatok. Egyensúlygyakorlatok. Játékok. Atlétika: futás, ugrás, súlydobás stb.

Egészségtan: Anatómiai- és élettani ismeretek az emberről. Mozgás, lélegzés, vérkeringés, emésztőrendszer, idegrendszer, érzékszervek. A levegő, talaj, víz, lakás, fűtés, világítás és szellőzés egészségtana. A táplálkozás és szabályai. Az utca, a hivatal, a gyár, az iparok és ruházkodás egészségtana.

Szépírás: A magyar és német folyóírás. Rondírás.

II. évfolyam.

Hittan: izr.: A zsidók története a spanyolországi zsidók kiűzetésétől napjainkig. Szemelvények Mózes V. könyvéből és a Példabeszédek könyvéből.

róm. kath.: Kath. keresztény erkölcsstan.

ág. hitv. ev.: Bibliai ismertetés.

ref.: Egyháztörténelem.

Magyar nyelv: A magyar irodalom költői remekműveinek ismertetése olvasmányok alapján, mindig tekintettel az irodalomtörténeti kapcsolatra. A költői leírások, a verses mondák, a verses mesék, a költői elbeszélések, az eposz, a regény, a balladák, a népdalköltészet, a műdalok, az ódák, az elégia, a tanító költemény, az epigramma, a szatira, a dráma fogalma sajátosságai és fajai.

Történelem: A hitújítás és ellenreformáció kora. Az önkényuralom és állami élet kifejlődése. A felvilágosodott önkényuralom kora. A francia forradalom, szent szövetség és a legújabb forradalmak kora. Legújabb államalakulások.

Földrajz: Európa gazdasági földrajza. Az utódállamok, Német-, Olasz-, Orosz-, Franciaország, a Balkán-félsziget, Anglia, Hollandia, Belgium. Térképek és grafikonok készítése.

Kémia és technológia: Kémiai alapfogalmak. Hidrogén. Vizgáz. Haloidok és savaik. Bázis, sav, só fogalma. Az oxigén. A technika melegforrásai. Ipari gázok termelése, sütőipar. A víz technológiája. Hidrogénperoxid. A kén és oxidjai. Kénsav. Fehéřítő ipar. Fertőtlenítés. A nitrogén. Nitrogénipar és termékei. Ammónia. Hűtőipar. A foszfor. Gyujtógyártás. A szén technológiája. A szén oxidjai és szulfidjai. A fémek általában. Magnézium, cink, kéneseő, alumínium, ón, ólom, vas, nikkell, ezüst, arany, platina, wolfram, rádium. Ötvények. Lúgok, égetett mész, cementek. Konyhasó, szulfátok, nitrátok, foszfátok, karbonátok, szilikátok közül a legfontosabbak.

Mennyiségtan: Gyökvonás. Logarithmus. Az exponenciális egyenlet és függvénye. A számtani- és mértani sor. A gyökvonással és logarithmusal kapcsolatban a felület és térfogatszámítás egyszerűbb esetei. Kamatos-kamat utólagos és előleges kamatlábbal.

Kereskedelmi számtan: Értékpapírszámítás a budapesti tőzsdén. Folyószámlák kölcsönös- és állandó kamatlábbal. Áruszámlák és árvetés. Arany-ezüstsámítás. Pénzrendszerek. Devizasámítás a budapesti tőzsdén. Névértékszámítás.

Könyvvitelten: Az egyszerű könyvvitel rövid tárgyalása. A megnyitó leltár. A könyvek megnyitása. A kettős könyvvitel rendszere. Teljes üzletterv kidolgozása az áruüzlet köréből két alapkönyves módon. A záróleltár és a zárókimutatás.

Magyar kereskedelmi levelezés: Levelek és iratok az áruüzlet köréből. A kiegyenlítés különböző módjairól szóló levelek. Váltóművekkel kapcsolatos levelek.

Jogi ismeretek: A jog fogalma, felosztása és forrásai. A magyar közjog főbb intézményei. Általános magánjog. Dologi- és kötelmi jog. A családi- és erkölcsi jog vázlata. Az értékpapírok általában. A váltótörvény ismertetése. A csekk törvény főbb intézkedései. Elvesztett értékpapírok birói megsemmisítése.

Német nyelv és levelezés: Olvasmányok a mindennapi és kereskedelmi életből, a földrajz és történelem köréből. Költemények. Beszéd- és fogalmazó gyakorlatok, fordítások magyarból németre. Az alaktan és mondatlan legfőbb részei.

Francia nyelv és levelezés: Beszélgetés szemléltetés alapján. Az olvasás és kiejtés gyakorlása. Könnyű olvasmányok a mindennapi és kereskedelmi életből. Nyelvtanból az alaktan, a rendhagyó igék kivételével. Fordítások magyarból franciára.

Gyorsírás: Irodai gyorsírás. Ragok és képzők kihagyása a szöveg nyelvtani összefüggései alapján; hangzáson alapuló rövidítések, egyszerű kezdőhang, véghang rövidítések, rövidítések betűnagytással, pozícióval. (Az e csoportokba tartozó állandó rövidítések.)

Testgyakorlás: Rend-, láb-, nyak-, kar- és vállgyakorlatok. Egyensúly- és izomgyakorlatok. Lélegzési- és ügyességi gyakorlatok. Játék. Atlétika: futás, ugrás, súlydobás stb.

Egészségtan: A szellemi- és testi munka egészségétana. Testgyakorlás, sport, játék. Ipari- és gyári egészségügy. Munkásbiztosítás. Az érzékszervek élettana- és egészségétana. Pihenés, szórakozás, alvás. Pályaválasztás.

Gépirás: Az írógép leírása. Egyszerűbb gyakorlatoknak, önálló munkáknak tisztán és hibátlanul való elvégzése.

III. évfolyam.

Hittan: izr.: A biblia könyveinek általános ismertetése. Szemelvények a Próféták és a Zsoltárok könyvéből.

róm. kath.: Egyháztörténelem. Ókor. Középkor. Újkor. Az egyház alapítása, külső- és belső küzdelmei napjainkig.

ág. h. ev.: Az evang. kereszténység világnézete.

ref: Magyar protestáns egyháztörténelem.

Magyar nyelv: Irodalom, irodalomtörténet és segédtudományai. Ősműveltség és mondák kora. Kodexirodalom. A vallási és politikai harcok irodalma. A nemzeti szellem hanyatlásának kora. A megújulás és nyelvújítás irodalma. Nemzeti költészet Petőfiig.

Történelem: A magyar nemzet származása, honfoglalás, kalandozások. A királyság megalapítása. Árpád házi királyok. Az Anjouk és hazánk fénykora. A köznemesség és főnemesség küzdelme. Török hódoltság kora. Harcok az alkotmányért és vallásszabadságért. A nemzeti reformok kora és a 48-as szabadságharc. A kiegyezés és legújabb fejlődésünk. Világháború és hazánk. A magyar országos intézmények történeti fejlődése.

Jogi ismeretek: A kereskedelmi jog és forrásai. A kereskedő. Az ipartörvénynek az ipar és kereskedés megkezdésére és gyakorlására vonatkozó rendelkezései. A cég. Cégjegyzék. A védőjegy és oltalma. Védelem a tisztesség-

telen verseny ellen. Kereskedelmi könyvek, leltár, mérleg. A kereskedő meghatalmazottjai. A kereskedő segédszemélyzete. A kereskedelmi társaságok. A kereskedelmi ügyletek fogalma és felosztása. A kereskedelmi ügyletekre vonatkozó általános szabályok. Közönséges és egyetemleges adóstársak. Kezesség. Kártérítés. Foglaló, kötbér, bánatpénz. Zálog. A kereskedelmi ügyletek különösen. A vétel. A bizományi ügylet. A szállítmányozási ügylet. A fuvarozási ügylet. Vasúti fuvarozás. Kiadói ügylet. A csőd. A csődönkívüli kényszeregyesség.

Földrajz: Magyarország gazdasági földrajza. A Középdunai Medence. Vízsíntes-, függőleges tagoltság. Kárpátok. Alföldek. Felföldek. Vízrajz. Éghajlat. Lakosság. Mezőgazdaság. Ipar. Kereskedelem. Városok. Csonka-Magyarország területe, határai, lakói, földművelése, ipara és kereskedelme. Térképek és grafikonok készítése.

Kémia és kémiai technológia: Bevezető alapfogalmak a szerves kémiába. A szénhidrogének. Világítógáz. Petrólem és technológiája. Paraffin. Aszfalt. A szénhidrogénszármazékok, alkoholok. Aldehidek. Ketonok. Szénhidrátok. Szerves savak. Eszterek. Ciánvegyületek. Zártláncú vegyületek és származékaik. Terpenek. Piridinbázisok. Alkaloidok. Glikozidok. Protein vegyületek. A szerves vegyületek összetételének, szerkezetének megállapítása. Kémia a mezőgazdaságban és az iparban. Az élet kémiájának főbb fejezetei. Száraz desztilláció és termékeik feldolgozása. Robbanó anyagok. Hadi gázok és gőzök.

Mennyiségtan: Kamatos kamatszámítás ismételése. Járadékszámítás előleges és utólagos kamatlábbal. Konform kamatlábak. Törlesztő terv előleges és utólagos kamatlábbal. Kölcsönök árfolyama és ára. Ajánlatok összehasonlítása. Életbiztosítás.

Kereskedelmi számtan: Devizaszámítás Budapesten és a külföldi piacokon. Névértékszámítás. Értékpapírszámítás Budapesten és a külföldi piacokon. Tőzsdei műveletek. Folyószámlák kettős és állandó és kettős változó kamatlábbal, mind a három módon. Nettó kiegyenlítés.

Könyvvitelten: Bizományi ügyletek elszámolása magáncégek és társaságok könyveiben. A részesügyletek elszámolása osztott és osztatlan eljárással. A kereskedelmi társaságok elszámolása teljes üzlettervek keretében a kamatos folyószámlák gyakorlatával együtt.

Magyar kereskedelmi levelezés: A bizományi ügyletekkel és részes ügyletekkel járó levelek. Kiviteli kereskedelemre vonatkozó levelezés. Kár- és életbiztosítás. Zavarok a teljesítésben. Zavarok a fizetésben. Bankügyleti levelek.

Német nyelv és levelezés: Olvasmányok a mindennapi és kereskedelmi életből, a kereskedelem történetéből és a földrajzból. Beszéd- és fogalmazó gyakorlatok, fordítások magyarból németre. Nyelvtanból az alaktani ismeretek ismételése és kibővítése, majd mondattan. A kereskedelmi levelezés köréből: megrendelés, számlalevél, árulismervény, értesítés pénzküldésről, a pénzküldemény elismerése, intézvényezés, küldvényezés, elfogadás, behajtás, telepítés. Kereskedelmi szakkifejezések.

Francia nyelv és levelezés: Olvasmányok a mindennapi és kereskedelmi élet köréből, a földrajzból. Ezek alapján és ezektől függetlenül beszéd- és fogalmazó gyakorlatok. Fordítások magyarból franciára. Nyelvtanból az alaktan ismételése és kibővítése, rendhagyó igék, mondattan. Kereskedelmi levelezésből: adás-vétel, fizetés módzatai, kereskedelmi szakkifejezések.

Gyorsírás: Az irodai gyorsírás befejező része: hangzason alapuló rövidítések kettős magánhangzókkal, kötővonalas rövidítések, szavak egybeírása. Az e csoportba tartozó állandó rövidítések. Kereskedelmi szakrövidítések.

Testgyakorlás: Rend-, váll-, nyak-, láb- és törzsfeszítő gyakorlatok. Játékok. Atlétika: futás, ugrás, súlydobás stb.

Egészségtan: A betegségek és okai. Baktérium, immunitás, védekezés a fertőző betegségek és járványok ellen. Sebfertőzés. Állatról emberre ragadó betegségek. Betegápolás elvei és módjai.

IV. évfolyam.

Hittan: izr.: Rendszeres zsidó vallástan. A zsidóság erkölcstana, vallásos eszméi és intézményei. Irodalmi és liturgiai ismeretek összefoglalása. Szemelvények a Próféták beszédeiből. Atyák fejezetei.

róm. kath.: Apologetika. A theizmus, krisztianizmus és katolicizmus alapigazságai és védelme,

ág. h. ev.: Az evang. kereszténység világnézete,

ref.: Magyar protestáns egyház története.

Magyar nyelv: A nemzeti irány kora 1848–1882-ig. A modern irány kora 1882–1920-ig. Realizmus és nyugatosok. Tudományos irodalmunk 1848-tól napjainkig.

Történelem: Társadalmi alapismeretek. A gazdasági történelem fejlődése az ókor népeitől a jelenkorig, különös tekintettel hazánkra. A világháború gazdasági előzményei és következményei.

Jogi ismeretek: A kereskedelmi törvény ismertetése. Általános tanok. A kereskedelmi ügyletek szabályai. Főbb kereskedelmi ügyletek. Az ipartörvény főbb elvei. A csődtörvény vázlata és csődönkívüli kényszeregyesség. A kereskedőre vonatkozó főbb büntetőjogi tudnivalók ismertetése.

Közgazdaságtan: A nemzetközi kereskedelem. A hitel szervezése, jövedelem megoszlása. Magyar agrárpolitika. A magyar kereskedelmi és ipari politika vázlata. Társadalmi politika, pénzügytan, a közgazdaságtan főbb irányai.

Földrajz: Az ember földrajza különös tekintettel a gazdasági viszonyokra. A világforgalom földrajza. Az egyes földrészek és országok áttekintése világ-gazdasági és világpolitikai szempontból. Grafikonok készítése.

Áruismeret: Szerves vegyületekről általában. Ipari szempontból fontos gázok. Petroleumipar. Erjesztéssel kapcsolatos iparágak. Cukoripar. Keményítőipar. Papirosgyártás. Zsiradékgyártás. A fa száraz desztillációjának termékei. A szerves kémia ipari termékei. Kőszénkátrány termékei, kátrányfestékek és festés. Fonó- és szövőipar. Robbanóanyagok. Cserzőanyagok és bőrgyártás.

Politikai számtan: Kamatos-kamat és járadékszámítás előleges és utólagos kamatlábbal, konform kamatlábak ismétlése. Törlesztő terv. Kölcsönárfolyam és kölcsönkamatláb meghatározás. Ajánlatok összehasonlítása. Életbiztosítás.

Kereskedelmi számtan: Deviza, értékpapír, arany-ezüst és áruarbitrázs. Árvetés. Üzlettervek.

Gyakorló iroda: Az áruüzlet köréből egy nagyobb üzletterv kidolgozása mérleggel. Az aktív és passzív bankügyletek körébe vágó összes üzletesemények könyvelése a részvénytársaság könyveiben. A mechanikai (átíró) könyvelési eljárások ismertetése és gyakorlati példák tanulmányozása. A fontosabb üzleteseményekkel járó levelek tárgyalása és ismétlése, különösen a bizományi, a részes- és bankügyletek köréből.

Német nyelv és levelezés: Olvasmányok a kereskedelem, földrajz és közgazdaságtan köréből. Beszéd- és fogalmazógyakorlatok, fordítások magyarból németre. Kereskedelmi szólásmódok. Levelezésből: árukínálat, hitelkérés, tudakozódás, kiegyenlítés átutalással, csekkkel, váltóval, óvás, visszakereset, folyószámla, bizományi ügyletek, részes ügyletek, kifogások, intő levelek, bankügyletek, ajánlkozások.

Francia nyelv és levelezés: Kereskedelmi és közgazdasági tartalmú olvasmányok. Beszéd- és fogalmazó gyakorlatok, fordítások magyarból franciára.

Mondattan. Kereskedelmi levelezésből: hitelkérés, váltó, váltóműveletek, bizománnyi vétel és eladás szállítmányozással és bankügyletekkel kapcsolatosan.

Gyorsírás: A kereskedelmi vita gyorsírás szabad rövidítései: kezdőhangrövidítések, véghangrövidítések, vegyesrövidítések, belhangrövidítések. Rövidítések összehúzása. Kereskedelmi levelek mintastenogramokkal.

Testgyakorlás: Rend-, láb-, nyak-, váll- és törzsfeszítő gyakorlatok. Játék, atlétika és szertorna.

Egészségtan: Balesetek és megelőzésük. Kötőszerek és rögtönzésük, betegszállítás. Első segélynyújtás. Alkohol, nikotin és egyéb mérgek.

VI.

Az 1929/30. tanévben használt tankönyvek jegyzéke.

I. évfolyam.

- Dr. Neumann Ede: A zsidók története I. rész.
 Dr. Töttösy Miklós: Dogmatika.
 Riedl-Pintér-Gálos: Retorika I. rész.
 Domanovszky-dr. Kováts: Történelem I. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz I. rész.
 Simoncsics-Bogdánffy-Stróbel: Természettan.
 Simoncsics-Bogdánffy-Stróbel: Algebra és geometria.
 Bogyó-Havas-Oravec: Kereskedelmi számtan I. rész.
 Trautmann-Kuntner: Kereskedelmi alapismeretek.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv I. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Schack-Nemes: Az egységes gyorsírás tankönyve I. rész.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.

II. évfolyam.

- Dr. Frisch Ármin: A zsidók története II. rész.
 Dr. Töttösy Miklós: Katholikus erkölcsstan.
 Dr. Koltai-Zilahi: Költői írásművek elmélete II. rész.
 Domanovszky-dr. Kováts: Történelem II. rész.
 Dr. Füleki-Szántó-dr. Horn: Jogi ismeretek I. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz II. rész.
 Dr. Bankó-Dancsházy: Kémia és technológia I. rész.
 Szuppán-Havas-Stróbel: Algebra és geometria.
 Bogyó-Havas-Oravec: Kereskedelmi számtan II. rész.
 Dr. Schack-Wirker: Magyar kereskedelmi levelezés I. rész.
 Kuntner Róbert: Könyvvitel I. rész.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv II. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv I. rész.
 Dr. Schack-Nemes: Az egységes gyorsírás tankönyve II. rész.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.
 Kozma Bernát: A gépírás tankönyve.

III. évfolyam.

- Dr. Fényes Mór: A biblia.
 Dr. Töttösy Miklós: Egyháztörténet III. rész.
 Dr. Merényi Oszkár: Magyar irodalomtörténet I. rész.
 Domanovszky-dr. Kováts: Történelem III. rész.
 Dr. Füleki-Szántó-dr. Horn: Jogi ismeretek II. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz III. rész.
 Dr. Bankó-Dancsházy: Kémia és technológia II. rész.
 Bogyó-Havas-Stróbel: Politikai számtan.
 Bogyó-Havas: Hétjegyű logaritmus és kamattáblák.
 Bogyó-Havas-Oravecz: Kereskedelmi számtan III. rész.
 Kuntner Róbert: Könyvvitel II. rész.
 Dr. Schack-Wirker: Magyar kereskedelmi levelezés II. rész.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv III. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Schack-Wirker: Német kereskedelmi levelező.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv II. rész.
 Dr. Radnai Béla: Az egységes magyar gyorsírás tankönyve II. és III. rész.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuchny: Egészségtan.

IV. évfolyam.

- Dr. Bernstein Béla: Zsidó vallástan.
 Dr. Töttösy Miklós: Katholikus hitvédelem.
 Sassi Nagy Lajos-Mészáros: Irodalomtörténet II. rész.
 Kerekes-Komáromi: Történelem IV. rész.
 Dr. Vadas-dr. Jablonkay: Jogi ismeretek II. rész.
 Dr. Horn József: Közgazdasági ismeretek II. rész.
 Kirchner-Komáromi: Földrajz IV. rész.
 Dr. Szathmáry László: Áruismeret IV. rész.
 Bogyó-Havas-Stróbel: Politikai számtan.
 Bogyó-Havas: Hétjegyű logaritmus és kamattáblák.
 Bogyó-Havas-Oravecz: Kereskedelmi számtan IV. rész.
 Kuntner Róbert: Könyvvitel II. és III. rész.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv IV. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Schack-Wirker: Német kereskedelmi levelező.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv II. rész.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv és kereskedelmi levelező.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuchny: Egészségtan.
 Kozma Bernát: A gépírás tankönyve.

Könyv- és szertárak gyarapodása és jelen állapota.

Ifjúsági könyvtár.

1929. június 30-án a könyvtár állománya 1541 munka volt 1682 kötetben. Az 1929/30. iskolai évben ifjúsági könyvtárunk 18 művel (25 kötet) szaporodott 178'42 pengő értékben. A könyvtár állománya 1930. június 30-án 1559 mű 1707 kötetben.

Tanári könyvtár.

A könyvtár állománya 1929. június 30-án 926 munka volt 1751 kötetben. A f. tanévben a következő műveket vásároltuk: Dr. Lautenburg István: Kettős könyvvitel és mérlegkészítés; Raith Tivadar: Az irodaüzem racionálizálása; Révai: Kereskedelmi, pénzügyi és ipari lexikon; Dr. Erdély Sándor: Mérleg és adómerleg készítésének irányelvei és bírálata; Tót Imre: Kimutatás a forgalmi-adómentes és forgalmi-adóköteles cikkekről; Graboszky Camill: Tudomány és Honvédelem (5 füzet); Dr. Urbányi János: A reklám kézikönyve; Andree-Heiderich-Sieger: Geographie des Welthandels III. Ajándékkönyvek: Közgazdasági Enciklopédia (V. K. M. ajándéka); Dr. Links Izsak: A családi boldogság az áldás forrása (Hitközség ajándéka); Dr. Kálmán Ödön: Dr. Mezei Ferenc élete és működése (Hitközség ajándéka).

Az évi gyarapodás 11 mű 17 kötetben, 251'31 pengő értékben. A könyvtár állománya 1930. június 30-án 937 munka 1768 kötetben.

Folyóiratok:

Az 1929/30-i tanévben a következő folyóiratokat járattuk: Adó és Könyvvitel, Budapesti Szemle, Hivatalos Közlöny, Kereskedelmi Szakoktatás, Magyar Nyelvőr, Magyar Statisztikai Szemle, Magyar Szemle (ajándék), Muzsika (a V. K. M. ajándéka), Természettudományi Közlöny, Testnevelés, Neue Rundschau, Revue des Deux Mondes.

Szertárak:

A vegytan-áruismeretei szertár a f. tanévben a következő készülékekkel és anyagokkal gyarapodott: Kiss-féle nitrogénfejlesztő, fluorhidrogénfejlesztő, készülék az arzén kimutatására, Than-féle vízbontó, Siemens-féle ozonfejlesztő, acetilénfejlesztő, dr. Csengő-féle pneumatikus asztali kút és különféle kémiai vegyszerek, összesen 191'80 pengő értékben. Állomány 1930. június 30-án 428 darab.

A fizikai szertár a f. tanévben a következő készülékekkel bővült: Manométer skálával, ampèreméter, voltméter, rezonáló cső, sárgaréz hidroszkóp, Wheats-tone-hid, cső a Mariotte-törvényhez, fehér ernyő talppal, üveghasáb, üveglombik, gumicső, összesen 233'90 pengő értékben. Állomány 1930. június 30-án 196 darab.

A földrajz-történelemi szertár az 1929/30-i iskolai évben 2 földrajzi térképpel gyarapodott. Állomány 35 darab.

A tornaszertár részére ez évben 2 drb. football-labdát, 3 pár footballecipőt, 2 pár sipesontvédőt és 1 pár bokavédőt szereztünk be 106'40 pengő értékben. A szertár állománya 1930. június 30-án 342 drb.

Itt említjük meg, hogy az iskolai bútorzatnak a kicserélését a f. tanévben befejeztük. Most már mind a 4 évfolyamban újak a padok és asztalok. Az iskolafenntartó e célra ez évben 986— pengőt fordított.

VIII.

Az ifjúsági egyesületek működése.

Segítőegyesületünk a f. tanévben is pénzzel és tankönyvekkel támogatta az arra rászoruló tanulókat. Az egyesület azonban sajnos nem rendelkezik a szükséges anyagi eszközökkel ahhoz, hogy nemes hivatását a mai kedvezőtlen gazdasági viszonyoknak megfelelően teljesíthetné, mert békebeli vagyona teljesen elértéktelenedett. Bénítólag hat az egyesület működésére az a körülmény is, hogy a tantervváltozás folytán szükséges tankönyvcserék miatt nagyon sok tankönyv értékét veszti. A kedvezőtlen viszonyok következtében a f. tanévben az eddig szokásos rendkívüli adományok is elmaradtak. Ilyen mostoha körülmények között működésünk főképen könyvek kölcsönadására szorítkozott, 85 tanuló 327 könyvet kapott kölcsön. Miután néhány nagykanizsai pénzintézet adományán kívül az egyesületnek bevétele csak a tanulóktól fizetett tagsági díjakból volt, pénzzel csak néhány növendékünket támogathattuk. Pénzsegélyben 15 tanuló részesült, akik között 215 pengőt osztottunk ki. Az egyesület pénztári forgalmáról és vagyoni helyzetéről a következő kimutatások adnak részletes felvilágosítást.

Az ifjúsági segítőegyesület pénztári forgalma az 1929/30-i iskolai évben.

	P	f
Bevétel :		
1. Egyenleg 1929. szeptember 1.	495	42
2. 150 tanuló befizetése á 2.76 P	414	—
3. Szelvények :		
2 drb Nagykanizsai Takarékpénztár	11.—	
2 drb Nemzeti Bank	30.12	
1 drb Bankegyesület és Délzalai Takarékpénztár	9.—	
4 drb Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár	28.—	12
4. Adományok :		
Néptakarékpénztár	50.—	
Bankegyesület és Délzalai Takarékpénztár	50.—	
Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár	40.—	140
5. Kamatok :		
Néptakarékpénztár	10.09	
Bankegyesület és Délzalai Takarékpénztár	42.59	68
	1180	22
Kiadás :		
1. Könyvkereskedők számlái	191.47	
Könyvkötő számlái	80.—	47
2. Segélyek :		
1 tanulónak	5.—	
14 tanulónak	210.—	215
3. Ösztöndíjak	78	12
Egyenleg	615	63
	1180	22
Nagykanizsa, 1930. június 20.		

Neufeld Simon s. k.
ellenőr.

Balog Dávid s. k.
elnök.

Marosi Géza s. k.
pénztáros.

Az ifjúsági segítőegyesület vagyongkimutatása az 1929/30. tanév végén.

	Pengő	f	P	f
1. Készpénz			615	63
2. Értékpapírok:				
a) Nagykanizsai Bankegyesület és Délzalai Takarékpénztár részvény				
Bún-alap $\frac{1}{5}$ darab	100	—		
Dr. Villányi-alap $\frac{1}{5}$ „				
Balog-alap $\frac{2}{5}$ „				
Domány-alap $\frac{1}{5}$ „				
b) Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár részvény				
Dr. Villányi-alap $\frac{37}{20}$ drb	248	—		
Bún-alap $\frac{6}{20}$ drb				
Balog-alap $\frac{5}{20}$ drb				
Markovics-alap $\frac{5}{20}$ drb				
Domány-alap $\frac{9}{20}$ drb				
Neufeld-alap $\frac{1}{20}$ drb				
Kaufmann-alap $\frac{17}{20}$ drb				
c) Nagykanizsai Takarékpénztár részvény Segítőegyesületi alap 2 darab à 62.—	124	—		
d) Nemzeti Bank részvény 2 darab 1894-ben érettségizettek alapja à 220.—	440	—	912	—
3. Tankönyvek: Tavalyi érték	490	—		
Új beszerzés	191	47		
Könyvkötés	80	—		
	761	47		
Avulás 30%	228	47	533	—
4. Felszerelés: Tavalyi érték	17	—		
Avulás	2	—	15	—
			2075	63

Nagykanizsa, 1930. június 20.

Neufeld Simon s. k.
ellenőr.Balog Dávid s. k.
elnök.Marosi Géza s. k.
pénztáros.

Önképzőkörünknek ez évi működését Domány Ármin vezető tanár a következőkben ismerteti:

A kereskedelmi iskolai önképzőkörnek hármas feladata van. A kereskedelmi szaktárgyak alapos megismertetése, a szakoktatás egyoldalúságának ellen-súlyozása az általános műveltség emelésével s végül a ma oly sokat hangoztatott önálló gondolkozás kifejlesztése.

Az első célt szolgálták a közgazdasági dolgozatok, szabadelőadások s az a pályázat, melynek díja a pécsi bőrgyár igazgatójától adományozott 50 — pengő volt. (Tétel: Magyarország gazdasági talpraállításának eszközei); a másodikat irodalmi gyűlésekkel (Shakespeare-, Faust-, Madách-gyűlések) és természet-tudományi előadásokkal igyekeztünk elérni, sőt e célt szolgálták nagyrészt a szavalatok is, melyek a magyar és a világirodalom gyöngyeivel ismertettek meg bennünket. Az utolsóira vonatkozólag csak annyit, hogy ezt szolgálja legsikeresebben az önképzőköri élet. Maguk a felnőtt emberek is azt állítják, hogy sehol az életben oly lelkes, oly elkeseredett vitákkal, harcokkal és párt-küzdelmekkel nem találkozunk, mint az ifjúsági önképzőkörökben s e viták azok, melyek az önálló gondolkodást kifejlesztik. A harc ez idén talán túl vérmes volt, de eredménye is annál világosabb. Később kezdte meg működését a kör s mégis rekordszámot ért el 12 gyűlésével. A kör nivóját is emelte a

vitatkozás, mert így mindenki a legjobbat igyekezett nyújtani. A tisztikart a szokásos módon Domány Ármin vezető tanár úr rövid beszéde után választották meg.

Elnök: Stolzer Emil.

Alelnök: Steiner József,

Titkár: Brand Sándor,

Jegyző: Rotter Zoltán,

Főkönyvtáros: Kirschner László,

Alkönyvtáros: Barta Sándor, Gottreich Tibor, Friedrich Rezső, Kaiser Simon.

Az iskolai ünnepségeket, mint mindig, ezúttal is az önképzőkör rendezte. Október 6-án tartottunk iskolai ünnepet az intézet nagytermében. Szereplők voltak: Kirschner László, Perszl Pál, Simon László, Stolzer Emil.

Bethlen Gábor 300 éves jubileumát is megünnepeltük. Szereplők voltak: Surányi Gyula tanár úron kívül, ki az ünnepi beszédet mondotta, Perlsz Pál és Stolzer Emil.

A március 15-i nemzeti ünnepet a Kaszinó nagytermében nagyszámú és előkelő közönség előtt tartottuk meg. Ez ünnep szereplői az ifjúsági ének-karon kívül Pintér Ibolyka, Barta Sándor, Brand Sándor, Haár Gyula, Kaiser Simon, Kirschner László, Perlsz Pál és Stolzer Emil voltak. Az ünnepséggel kapcsolatban Pintér Ibolykának ügyes szerepléséért és Hoffrichter Emma művésznőnek a zeneszám és melódráma szíves betanításáért a kör köszönetet szavazott.

Ez évben sikerült először kieszközölni, hogy a második osztály tanulói is megjelenhettek a gyűléseken, sajnálatos azonban, hogy ez alkalmat csak kevesen használták ki.

Ifjúsági könyvtárunk, mely 1707 kötetből áll, ez idén többek közt egy Gyulai Pál összes művei sorozattal, H. G. Wels Világtörténelmével és a Vereckétől napjainkig című 5 kötetes munkával bővült.

Nem zárhatjuk be jelentésünket annélkül, hogy Krausz Gyula úrnak, intézetünk volt növendékének, az önképzőkör annak idején volt elnökének, köszönetet ne mondjuk a pályadíj kitűzéséért, amelyet Perlsz Pál IV. évfolyamú tanuló nyert el.

Beszámoló az ifjúsági sportkör 1929/30. tanévi működéséről.

A sportkör neve: Nagykanizsai négyévfolyamú fiú felső kereskedelmi iskola sportköre, kerület Székesfehérvár, keszthelyi csoport.

A sportkör igazolási száma: 79, megalakulási ideje 1921. október 1.

A sportkör tiszteletbeli elnöke (igazgató): Balog Dávid felső kereskedelmi iskolai igazgató.

A sportkört vezető tanára és lakáscíme: Niessner Viktor, Nagykanizsa.

A sportkör vezető tanára testnevelési tanár-e? Igen.

Az intézet tanulóinak teljes létszáma: 143.

A magántanulók, illetve magánvizsgázók száma: 2.

A testgyakorlás alól felmentettek száma: 5.

A testnevelési alap alól felmentettek száma: —

A sportkörben működő tagok száma korosztályonként: I. korosztály (10—12 évesek): — II. korosztály (12—14 évesek): — III. korosztály (14—16 évesek): 47. IV. korosztály (16 éven felüliek): 96. Összesen: 143.

A korosztályok sportköri foglalkozásának heti óraszámja összesen: 12.

A működő osztályok: —

Van-e az intézetnek tornaterme? Nincs.

Van-e az intézetnek játékra alkalmas udvara? Igen. Hány m²? 650.

Külön játszótère ? Nincs.

Melyik sporttelepen gyakorolnak a tagok? Nagykanizsai „Zrinyi“ sporttelepen, hányszor hetenként? Egyszer.

Van-e uszoda? Nincs. Hányan tanultak meg úszni az iskolai év alatt? — Hányan tudnak összesen? 89.

Télisport üzésére van-e mód? Igen.

Melyik sportnemből rendezett a sportkör házi-, intézetközi-, csoport-, kerület-, országos versenyt? Házi: atlétika és torna, intézetközi: football.

Melyik KISOK versenyben, hol, mikor, hány taggal vett részt a sportkör? —

A múlt iskolai évben a szünidőre társadalmi egyesületeknek kiadott sportköri tagok száma: —

A sportkör vagyonának múlt évi maradványa: 255'42 pengő.

Jelen tanévben testnevelési járulékból befolyt 40% részesedés: 288'— P

A jelen tanévben befolyt egyéb bevételek összege: 96'78 P.

A sportkör jelen tanévi összes kiadása: 439'44 P.

Maradvány: 202'68 P.

A sportkör működésére vonatkozó egyéb feljegyzések: 1930. március 30-án a zalaegerszegi felső kereskedelmi iskolával intézetközi footballmérkőzést tartott; és 1930. május 29-én évváró tornaünnepséget rendezett.

A sportkör által esetleg rendezett csoport-, kerületi-, vagy országos verseny részletes eredménye: —

Nagykanizsa, 1930. június 20.

Niessner Viktor s. k.
a sportkör vezető tanára.

A tanulmányi kirándulási alap zárószámadása.

Bevétel:

1929. július 1.	Egyenleg a múlt tanévről	...	218.32 P
1929. július 3.	66 tanuló befizetése	...	66.— „
1929. szeptember 3.	79 tanuló befizetése	...	79.— „
1929. szeptember 26.	5 tanuló befizetése	...	5.— „
1930. június 20.	Kamat	...	24.— „
	Összesen:	...	392.66 P

Kiadás:

1930. április 5.	1 tanárnak és 3 tanulóknak kiutalt összeg a budapesti kirándulásra	...	120.— P
1930. június 20.	Egyenleg	...	272.66 „
	Összesen:	...	392.66 P

Nagykanizsa, 1930. június 20.

Neufeld Simon s. k.
igazgató h.

Balog Dávid s. k.
igazgató.

Husvétii tanulmányútunk.

A tervbe vett külföldi tanulmányi kirándulást az idén sem tudtuk megvalósítani, mert nem akadt elegendő jelentkező. Az általános gazdasági pangás még itt is éreztette hatását. Ezért a tanári kar azt határozta el, hogy egy kevesebb költséggel járó hazai tanulmányi kirándulást szervez és legheylesebbnek tartotta a főváros megtekintését azokkal a tanulókkal, akik még nem ismerték Budapestet. A tanulmányútra szép számmal jelentkeztek növendékeink, az iskolát fenntartó izraelita hitközség is elvállalta 4 tanuló költségeinek fedezését, a tanulmányi alapból is küldtünk ki néhányat, így a kiránduláson 37 tanuló vett részt 3 tanár vezetése mellett.

A tanulmányút programját úgy állítottuk össze, hogy növendékeink minél többet láthassanak és a főváros közintézményeinek megtekintésén kívül olyan ipari telepek meglátogatását is elhatároztuk, amelyeket kereskedelmi és technológiai ismereteik bővítésére szántunk. Sajnos, nagyon rossz időnk volt, egész budapesti tartózkodásunk alatt esett és az órák hosszatt tartó záporok programunk teljes megvalósítását megakadályozták.

Budapestre április 15-én reggel érkezünk és az állomásról egyenesen a Wesselényi-utcai diákszállóba mentünk, amely a főváros elemi iskolájában van elhelyezve. A diákszállók intézménye nagyon üdvös és olcsóságával bizonyára megkönnyíti azt, hogy vidéki iskolák gyakrabban meglátogathassák a fővárost. Egyelőre azonban ez az intézmény még fejlődési korát éli, mert felszerelése nagyon kezdetleges és hiányos. Csak azt említem például, hogy 37 főből álló csoportunknak 3 pohár és 4 mosdótál állt rendelkezésére, ami a hygienikus követelményeknek nem felel meg. Az étkezésnél két csoportra kellett osztani növendékeinket az izraeliták husvétii ünnepe miatt. Az izraelita tanulók az O. M. I. K. E. menzánján étkeztek, ahol igen olcsón nagyon izletes és szigorúan husvétii ételeket kaptak. Ez úton is köszönetünket fejezzük ki az O. M. I. K. E.-nek, hogy e szivességével megkönnyítette tanulmányútunk lebonyolítását. A keresztény növendékek a Keszely-féle vendéglőben étkeztek Surányi tanár úr felügyelete mellett.

Tanulmányútunk első napjának volt a legbővebb programja. Alighogy letettük csomagjainkat, megmosdottunk és megreggeliztünk, azonnal villanyosra szálltunk és a központi vásárcsarnokba mentünk. Tekintettel a nagy távolságokra és az ezzel járó idővesztésre, mindenütt villanyost kellett használnunk, ami ilyen nagy csoporttal rendkívül nehéz dolog, különösen esős időben. A B. Sz. K. R. T. igazgatósága szives volt elegendő számú félárú villanyosjegyet rendelkezésünkre bocsátani, amiért köszönetünket fejezzük ki. Az autóbuszokra azonban már nem adott kedvezményes jegyeket, így ezt a kényelmesebb közlekedési eszközt nem használhattuk. A központi vásárcsarnok e reggeli órákban érdekes látvány volt tanítványainknak, akik ilyen méretű és így megszervezett piacot alig tudtak elképzelni. A vámház megtekintése után a várba igyekeztünk. A királyi palotában egy alkalmazott kalauzolt bennünket, aki kellő magyarázattal szolgált és gyermekeink nagy gyönyörűséggel járták végig a büszke palota csodaszép termeit. A várból gyalog mentünk a tőzsdére, ahova $\frac{1}{2}$ 1 órakor érkezünk. A karzatról megtekintettük az értéktőzsdét, majd az árutőzsdét. Tanítványainknak helyben megmagyaráztuk a tőzsdei üzletkötés módját és természetét. A tőzsdetagok kiabálása és élénk taglejtései derűtséget

keltettek a fiúk között. Az értéktőzsde nagyon élettelen volt, az árutőzsdén már jóval többen voltak és az üzlet is élénk volt. Délelőtti programunk utolsó pontja az országház volt. Itt is végigkálauzoltak bennünket a képviselőház és a felsőház összes termein, majd kijövet az Andrássy és Kossuth szobrokban gyönyörködtünk és már jóval elmúlt 2 óra, amikor ebédelhettünk. Délután a budai Goldberger-féle képfestő gyárat tekintettük meg, ahol a gyár mérnöke szakszerű felvilágosításokkal szolgált, este pedig a Nemzeti Színházba mentünk, ahol tanítványaink a művészi előadásban gyönyörködve fejezték be látóvalóiban gazdag napjukat.

Másnap reggel gyalogsétát tettünk a körúton és az Andrássy úton keresztül a milleniumi emlékműhöz és a hősök emlékkövéhez. Miután a Szépművészeti Múzeum csak 10 órakor nyílt, időnk volt még az állatkertet is meglátogatni. A Szépművészeti Múzeumban csak a modern festők tára volt nyitva, de kérésünkre a titkárság megengedte, hogy ingyenesen megtekinthessük a többi osztályt is és vezetőt is adott mellénk. Így módjukban volt tanítványainknak a képzőművészeteknek, de különösen a magyar festészetnek a fejlődését végig követni és műremekeink maradandó emlékeit magukkal vinni. Innét a Mezőgazdasági Múzeumba mentünk, ahol szintén csak egy osztály volt nyitva, de azért minden osztályt megtekinthettünk. A múzeum hatalmas anyagának áttekintése órák hosszat tartott, növendékeink érdeklődéssel szemlélték az ország természeti gazdagságának ezt a szemléltető gyűjteményét és itt ébredtek csak megdöbbenő tudatára annak, hogy milyen mérhetetlen gazdagsági értékeket rabolt el tőlünk Trianon. Ezt a múzeumot már csak ebből a szempontból is meg kellene mutatni minden magyar ifjúnak, hogy megacélo-sodjék akarata abban a törekvésben, amely elveszett kincseink visszaszerzésére irányul. A múzeumból hazamenet az árumintavásár építkezését néztük meg, közben az idő rosszra fordult és az órákig tartó heves zápor délutáni programunkat: a csepeli kikötő megtekintését is elmosta. Miután estére nem tudtunk az Operába jegyeket szerezni, egy német beszélő-filmet néztünk meg.

17-én d. e. a Flóra gyertya- és szappangyárat tekintettük meg, onnét pedig a Hungária műtrágya gyárba mentünk, ahol 2 mérnök vezetése mellett jártuk végig a hatalmas gyártelepet. A mérnökök részletesen elmagyarázták a kénsav-, műtrágya- és sósavgyártást és így növendékeink nemcsak egy nagyméretű gyárüzem berendezését és működését ismerték itt meg, hanem vegytani ismereteiket is gyarapították. Visszajövet végigjártuk a szarvasmarha-vásárt, majd a közvágóhidat, ahol a Községi Élelmiszer Vállalat teljes húsfeldolgozó üzemét megtekintettük. A délutáni tervbevetett programpontot, az Iparművészeti Múzeum megtekintését el kellett ejtenünk, mert ezen a napon a múzeum egyáltalán nem volt nyitva és az igazgatóságtól azt a telefonértesítést kaptuk, hogy külön e célra nem tudják az öröket berendelni. Így a vonat indulásáig még szabad időt a városban való sétálásra és bevásárlásokra fordítottuk. A délutáni gyorsvonaton előre fenntartott külön kocsinkból az állomásfőnökség pár perccel az indulás előtt kitessékelt bennünket azzal a megokolással, hogy az triesti kocsi, amelyet csak azért tartottak fenn nekünk, mert azt gondolták, hogy nem lesz elegendő utas, de miután sok Olaszországba menő utas van a vonaton, hát a diákoknak át kellett költözködni nagy sebbel-lobbal a legutolsó kocsi-ba, ahol már annyi hely sem volt, hogy mindnyájan leülhettünk volna. Egy úti élménnyel több! Ezzel kapcsolatban eszembe jutott két év előtti husvét-i római tanulmányútunk, amikor a legnagyobb forgalom idején, egész olaszországi útunk alatt mindenütt fenntartott helyet kaptunk. Sapienti sat!

Mérlegelve a kirándulás eredményét, az a nézet alakult ki bennem, hogy vidéki iskolák részére a fővárosi tanulmányút a legtöbb haszonnal jár és minden középfokú iskola felsőbb osztályú növendékeinek budapesti tanulmányi

kirándulást kellene tenni 2—3 évenként. Ezt rendszeresíteni kellene és megkönnyíteni a legszegényebb sorsú tanuló számára is, hogy ezen részt vehessen, amit akkor lehetne elérni, ha a vasútak sokkal nagyobb kedvezményt adnának, ha a kiránduló iskolák pár fillérért használhatnák a villanyost és autobuszt és ha a diákszállók intézményét még jobban kiépítenék. A közoktatásügyi minisztériumnak is ebbe az irányba kellene terelni az iskolai kirándulásokat és akkor a husvéti és karácsonyi szünidőkben az érettebb tanulóifjúság ezrei látogathatnák meg a fővárost, akiknek így módjukban állna megismerni a magyar szellem teremtő erejét, a magyar munka eredményeit, amelyeket a nemzet fővárosában összehalmozott. Ezekben az időkben minden közintézménynek ingyen nyitva kellene állni a diákság részére, jól szervezett programokat kellene összeállítani és művelt előadókkal magyarázatokat tartatni, hogy vidéki ifjaink, mielőtt elhagyják az iskolát, maradandó képet haphassanak az ország gazdasági, kulturális és művészeti fejlettségéről. Ha a diák kilép az életbe, a megélhetés küzdelme mindjárt rabjává teszi és vajmi kevés ideje marad arra, hogy kulturális értékeink iránt kellőképpen érdeklődjék még akkor is, ha a fővárosban él; hát még ha a vidékhez van kötve. Nagy morális erőt képviselnének tehát azok a benyomások, amelyeket ilyen tanulmányi úton szerezne, amidőn megvilágosodik előtte a mult, a generációkat összekötő hagyomány, az ország gazdasági és szellemi életének központi mechanizmusa, a vidék és a főváros egymásra-utaltsága és a nemzet évszázados erőfeszítésének az életelen anyagba átvitt eleven ereje.

Neufeld Simon.

XI.

A tanulók névsora és érdemsorozata.

Érdemjegyek:

1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen.

Magaviselet:

1 = példás, 2 = jó, 3 = szabályszerű, 4 = kevésbé szabályszerű.

Külső alak:

1 = szép, 2 = rendes, 3 = türehető, 4 = rendetlen.

I. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: *Surányi Gyula.*

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása	Hit- és erkölcsián	Magyar fog. és irod.	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Ker. számtan	Ker. ismeretek	Német ny. és lev.	Gyorsírás	Testgyakorlás	Egészségtan	Szépírás	Német társalgási gyak.	Írásb. dolg. külal.	Magaviselet
Ackermann István, Zalaszentjakab, 1914. r. k.	1	3	3	2	1	1	2	2	3	1	1	1	2	-	2	1
Baj Ferenc, Nagykanizsa, 1915. r. k.	2	3	2	2	2	3	2	2	3	2	1	2	2	3	2	1
Balog János, Babócsa, 1913. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	2	2
Balog József, Nagykanizsa, 1914. r. k.	1	3	2	2	2	2	2	2	3	2	1	2	2	3	2	2
5 Báder Jenő, ism., Tótszerdahely, 1914. izr.	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	1	1	1	-	2	2
Borsos Miklós, Eszteregnye, 1913. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	*	2	3	3	3	1
Czerján Imre, Nagykanizsa, 1914. r. k.	2	2	3	2	2	3	2	2	3	3	1	2	2	-	3	2
Császár László, Belatinc, 1914. r. k.	2	3	3	3	3	4	3	4	3	1	2	2	2	2	1	2
Dolmányos József ism., Nagykanizsa, 1915. r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2	2	3	3	-	3	1
10 Erdélyi György, Nagykanizsa, 1914. r. k.	2	3	3	3	2	3	2	3	3	1	1	2	2	3	2	1
Faragó József, Budapest, 1914. r. k.	2	3	3	3	2	2	2	3	3	2	2	2	2	-	2	1
Grünwald Ferenc, Dasztifalu, 1915. izr.	3	4	3	3	3	3	3	4	3	2	3	3	3	-	3	2
Gyarmati Sándor, Budapest, 1914. r. k.	3	4	3	3	3	4	3	4	4	3	3	3	3	-	3	2
Herrnstein Gyula, Csáktornya, 1915. izr.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	3	1
15 Horváth Antal, Zákány, 1914. r. k.	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2	-	3	1
Kaufer Imre, Nagykanizsa, 1915. izr.	3	4	3	3	4	4	3	3	4	3	2	3	3	3	3	1
Klászán Sándor, Balatonlelle, 1914. r. k.	1	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	-	2	1
Kohn György, Nagykanizsa, 1913. izr.	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2	1	2	2	-	3	2
Kohn János, Barcs, 1914. izr.	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1	1	2	1	1	1
20 Kovacsics Ernő, ism., Wien, 1914. r. k.	2	2	3	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2	-	2	1
Krakauer István, Berzence, 1912. r. k.	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	1	2	3	2	3	1
Lovassy Sándor, Siófok, 1913. r. k.	2	3	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	-	2	1

* = felmentve.

II. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: Marosi Géza.

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása	Hit- és erkölcsstan	Magyar fog. és irod.	Történelem	Jogi ismeretek	Földrajz	Kémia és technológia	Mennyiség. és pol. szt.	Ker. számtan	Könyvvitel	Magyar ker. levelezés	Német ny. és lev.	Francia ny. és lev.	Gyorsírás	Testgyakorlás	Egészségtan	Gépfrás	Német társ. gyak.	Írásh. dolg. kültal.	Magaviselet
Ádám József, Nagykanizsa, 1914. izr.	1	2	1	2	1	2	3	3	2	2	1	2	1	2	2	1	-	2	2
Baj József, Nagykanizsa, 1914. r. k.	2	3	2	2	1	3	2	1	2	2	3	2	1	1	2	2	-	1	1
Berger Gyula, Zalaszentmihály, 1912. izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	-	1	1
Breyer Zsigmond, Zalaegerszeg, 1914. izr.	2	2	2	1	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	2
5 Deutsch Andor, Lenti, 1912. izr.	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	-	2	2
Döme Lajos, Nagykanizsa, 1911. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	1	1	1	-	2	2
Fischel Andor, Nagykanizsa, 1913. izr.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1	-	3	3
Fischer Pál, Nagykanizsa, 1914. izr.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	*	2	1	-	2	1	
Gozdán Ernő ism., Nagykanizsa, 1913. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	-	2	3	2
10 Havas Andor, Nagykanizsa, 1914. izr.	2	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Horváth János, Kaposvár, 1913. r. k.	1	3	2	3	2	3	3	3	2	3	3	3	1	1	2	1	2	3	1
Járfás Bálint, Martonvásár, 1913. r. k.	3	4	3	3	3	4	4	4	3	3	4	3	1	2	2	-	3	2	
Kaszab István, Berettyóújfalu, 1912. ref.	1	3	2	1	2	2	3	3	3	3	3	3	1	3	1	2	3	2	1
Kohn Ferenc, Zalavár, 1913. izr.	2	2	1	2	1	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2	-	1	1	1
15 Kohn József, Kadarkút, 1914. izr.	1	3	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2
Korein Sándor, Pacsa, 1914. izr.	1	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	2	3	2	1	2	1	1	1
Krakauer Ferenc, Berzence, 1911. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1	3	3	2	2
Leitner Ferenc, Nagykanizsa, 1914. izr.	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	4	3	1	2	1	2	3	2	2
Lichtenstein Miklós, Kiskunhalas, 1915. izr.	3	2	3	1	2	1	3	2	1	1	1	1	2	1	2	1	-	3	3
20 Lindbauer Gusztáv, Fonyód-Mtelep 1914. r. k.	1	3	2	2	3	3	3	3	4	3	4	3	1	1	2	2	-	2	1
Mazzag István, Nagykanizsa, 1911. r. k.	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	2	1	2	2	1
Mihalovich Béla ism., Csákány, 1912. r. k.	2	3	3	2	3	3	3	4	3	3	4	3	3	3	3	-	-	3	1
Mohl Géza, Nagykanizsa, 1913. r. k.	2	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	3	2	1
Molvarecz Zsigmond ism., Sziszek, 1912. r. k.	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	2	-	-	3	1
25 Novotny István, Balatonboglár, 1912. r. k.	2	4	3	3	3	4	3	4	3	4	3	4	3	1	3	1	2	2	1
Ondrcska Elemér, Komárom, 1913. r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Politzer Imre, Marcali, 1914. izr.	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	2	2	2	2	-	3	2
Pollák Ede, Nagykanizsa, 1914. izr.	2	3	3	3	4	3	3	3	3	3	2	3	2	1	2	1	1	3	2
Polony László, Nagykanizsa, 1913. r. k.	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	1	*	2	1	-	3	2	2
30 Pöcze János, Balatonmagyaród, 1913. r. k.	1	2	2	3	1	2	3	2	3	3	3	3	2	1	2	1	-	2	1
Rosenberger Miklós, Fonyód, 1914. r. k.	2	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2	-	3	1
Steiner Sándor, Nyitra, 1915. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	1	-	2	1
Stern István, Nagykanizsa, 1913. izr.	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1	1	2	1	2	2	-	3	3
Szabadi Béla, Nagykanizsa, 1914. r. k.	2	3	3	3	2	3	3	3	3	4	3	3	1	1	2	3	2	1	1
35 Szabados István, Marcali, 1914. izr.	3	4	3	2	3	3	3	3	3	4	3	3	3	1	2	3	2	1	1
Szántó István, Székesfehérvár, 1914. izr.	1	2	3	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1
Szegő Andor, Nagykanizsa, 1913. izr.	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	2	2	2	2	2	-	1	4	3
Tari István, Kanak-L. major, 1911. r. k.	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	-	3	1
Tura Lajos, Szombathely, 1914. r. k.	1	2	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	-	1	1
40 Ujváry Géza ism., Nagykanizsa, 1912. r. k.	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1	-	3	1
Weisz Béla, Zalamerenye, 1914. izr.	1	3	2	3	2	1	2	2	2	3	2	1	1	1	1	1	-	2	2
Zwillinger Károly, Nagykanizsa, 1914. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	3	2	1	1

Kimaradt:

Járfás Béla, Dióskál, 1913. r. k.

* = felmentve.

III. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: Domány Armin.

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása		Hit- és erkölcsstan	Magyar fog. és irod.	Történelem	Jogi ismeretek	Földrajz	Kémia	Mennyiség- és pol. sztt.	Keresk. számtan	Könyvvitel	Levelezés	Német nyelv és lev.	Francia ny. és lev.	Gyorsírás	Testgyakorlás	Egészségtan	Német társ. gyak.	Írásbeli dolg. küllal.	Magaviselet	
	Böhm Ignác, Nagykanizsa, 1912. ág. h. ev.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	1	1	
	Böjti István, Becsehely, 1913. r. k.	1	2	3	3	2	1	2	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	
	Büki József, Nagykanizsa, 1911. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	-	1	2	
	Cindrich László, Nagykanizsa, 1910. r. k.	1	2	3	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	1	2	2	1	1	
5	Deák Péter, Nagykanizsa, 1913. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	2	
	Eichner László, Nagykanizsa, 1912. izr.	3	3	3	3	4	3	3	3	3	2	3	3	3	3	-	3	2		
	Friedrich Rezső, Wien, 1911. r. k.	1	2	2	2	2	2	2	2	3	2	3	1	1	2	-	1	1		
	Gál Tibor, Baranyasellye, 1912. izr.	3	3	3	2	3	3	3	3	4	4	3	2	2	3	3	2	1		
	Haár Gyula, Barcs, 1913. r. k.	1	2	1	1	2	2	2	2	1	3	2	1	1	2	-	3	1		
10	Horváth Kálmán, Nagykanizsa, 1913. r. k.	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	1	3	3	3	1		
	Kaiser Simon, Potony, 1911. izr.	1	2	2	2	2	2	1	1	2	2	1	2	2	-	1	2			
	Kertész Ferenc, Barcs, 1913. izr.	2	3	2	2	2	3	2	2	3	2	3	2	2	2	1	4	1		
	Kirschner László, Nagykanizsa, 1913. izr.	1	1	3	3	3	2	2	2	3	1	3	1	3	3	-	3	2		
	Kotnyek László, S.-Sz.-Miklós, 1911. r. k.	2	3	3	3	4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	1		
15	Kugler Imre, Gelse, 1910. r. k.	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	2	1	3	-	3	1		
	Lángi Gyula, Marcali, 1912. r. k.	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	1	3	3	2	1	1		
	Lutár Sándor, Somogyszob, 1910. ref.	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	*	3	-	2	1		
	Lyubics Aladár, Nagykanizsa, 1910. r. k.	1	4	3	2	3	4	4	4	4	4	4	3	2	3	3	3	1		
	Megyimórecz Imre, Nagykanizsa, 1913. r. k.	1	3	3	2	2	3	2	3	3	2	3	3	2	1	2	3	1		
20	Nagy József, Nagykanizsa, 1910. r. k.	1	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2	2		
	Németh László, Legyeltóti, 1912. r. k.	1	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	3	2	2	1		
	Osterer Károly, Muraszombat, 1910. r. k.	1	3	3	2	3	3	4	4	3	2	1	3	2	3	-	3	1		
	Parragi Ferenc, Nagykanizsa, 1911. r. k.	1	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4	1	
	Pichler János, Vizvár, 1912. izr.	2	3	2	3	2	3	3	2	2	2	2	3	3	2	-	1	2		
25	Rehberger István, Kaposvár, 1912. izr.	Osztagozatlan maradt																		
	Rotter Zoltán, Gelse, 1912. izr.	2	1	1	2	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	-	1	1		
	Salzer László ism., Miskolc, 1910. izr.	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3	-	3	2		
	Singer Gyula, Nagykanizsa, 1912. izr.	2	4	3	3	3	3	4	4	3	4	4	3	1	3	3	3	1		
	Steiner József, Nyitra, 1913. izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1		
30	Tadler József ism., Nagykanizsa, 1911. r. k.	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3	1	2	3	3	2	1		
	Temesvári Lajos, Murakeresztur, 1912. r. k.	2	3	3	4	3	3	3	3	4	4	3	1	2	3	3	3	1		
	Tóth Pál, Balatonberény, 1909. r. k.	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	1	3	3	3	1		
	Tulezi István, Egervár, 1911. r. k.	1	2	2	2	1	3	3	3	3	3	2	2	2	2	-	2	1		
	Verebélyi István ism., Nagykanizsa, 1910. r. k.	1	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2		
35	Wirth György, Balatonszentgyörgy, 1914. izr.	1	3	2	2	2	3	2	2	2	2	1	2	3	2	-	1	2		
	Wolf Ernő, Szombathely, 1910. r. k.	3	4	3	3	3	3	3	3	4	3	3	2	1	3	-	2	1		
	<i>Magánvizsgáló:</i>																			
	Bárdosi Pál, Poroszló, 1907. ev. ref.	3	4	2	3	3	3	4	4	2	2	4	4	2	-	3	-	2	-	

* = felmentve.

IV. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: Neufeld Simon.

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása	Hit- és erkölcsen	Magyar fog. és irod.	Történelem	Jogi ismeretek	Közgazdaságtan	Földrajz	Árumeret	Mennyiségt. és pol. sz.	Ker. számtan	Gyakorló iroda	Német nyelv és lev.	Francia nyelv és lev.	Gyorsírás	Testgyakorlás	Egészségian	Gépirás	Írásbeli dolg. küll.	Magaviselet
Barta Sándor, Nagykanizsa, 1912. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	3	-	2	2
Bauer László, Enying, 1909. izr.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1
Blaskó József, S-Szt-Miklós, 1910. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3	-	1	2
Brand Sándor, Nagykanizsa, 1912. izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	2	1	-	2	1
5 Czotter András, Szepetnek, 1911. ág. ev.	1	3	3	2	1	3	2	2	2	2	2	3	1	1	2	1	1	1
Gottreich Tibor, Nagykanizsa, 1911. izr.	2	2	2	1	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	-	2	1
Gráf Gyula, Nagykanizsa, 1912. r. k.	1	2	1	2	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	2	-	2	1
Grosz István, Balatonboglár, 1912. izr.	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	-	2	1
Jerzsa József, Nagykanizsa, 1910 r. k.	1	3	2	3	2	2	3	3	3	3	3	3	1	*	2	1	3	1
10 Kőszegi István, Székesfehérvár, 1912. r. k.	1	3	1	3	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1	1	1
Lusztig István, Nagykanizsa, 1912. izr.	2	3	3	2	2	3	2	3	3	3	2	2	1	1	3	-	3	2
Miklós János, Kaposvár, 1911. r. k.	1	3	3	3	2	3	2	2	2	1	3	3	2	3	3	1	2	1
Nagy László, Tolcsva, 1909. ev. ref.	2	3	1	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1	3	1	2	1
Neufeld Ferenc, Galambok, 1912. izr.	1	2	2	1	2	3	2	3	3	1	2	1	1	1	2	1	2	1
15 Perlsz Pál, Osztopán, 1912. izr.	2	3	2	2	3	2	3	3	3	1	3	3	2	1	2	-	1	2
Porogi János, Nagykanizsa, 1911. r. k.	1	3	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	-	3	1
Pöcsét Lajos, Légrád, 1910. ág. ev.	1	3	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2	1	1	3	1	2	1
Prucser Ferenc, Nagykanizsa, 1910. r. k.	1	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3	-	3	1
Rausz József, Szombathely, 1911. r. k.	1	2	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1
20 Rác Károly, Nagykanizsa, 1911. r. k.	1	3	3	3	2	2	3	3	3	4	4	3	3	1	3	-	3	2
Rothschild Ernő. Dechtár, 1910. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1	2	2	3	2	2
Schultz Károly, Nagykanizsa, 1911. r. k.	1	3	1	2	2	1	2	3	3	3	3	3	3	1	2	-	1	2
Siftár József, Nagykanizsa, 1911. r. k.	1	3	1	2	2	2	3	3	3	3	3	3	1	1	3	1	3	1
Simon László, Székesfehérvár, 1911. ev. ref.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	1	2	1
25 Sió József, Nagykanizsa, 1907. r. k.	1	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	2	3	1
Stolzer Emil, Nagykanizsa, 1911. izr.	2	1	3	1	2	3	1	1	1	2	1	2	2	1	2	-	3	2
Taschner Ferenc, Semjénháza, 1911. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	2	2	1
Varga Lajos, Nagykanizsa, 1910. r. k.	1	3	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1	3	2	1	2
Vastag István, Légrád, 1908. r. k.	1	3	2	2	3	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	1
<i>Magánvizsgázó:</i>																		
Tőke Jenő, Faluszemes, 1900. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	-	2	-	2	

* = felmentve.

XII.

Érettségi vizsgálat

A lefolyt iskolai évben két ízben tartottunk érettségi vizsgálatot, szeptemberben és júniusban. Az 1929. szeptember 23-án dr. Juckel Gyula elnöklété és dr. Gáspár Elek társelnöklété alatt megtartott vizsgálatra 12 jelölt jelentkezett, akik közül 7 teljes és 5 javító érettségi vizsgálatot tett. A vizsgálatok

eredménye a következő volt: megfelelt 9, a vizsgálat teljes megismétlésére utasított 1, a sikertelen javító vizsgálatot a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úr engedélyével megismételheti 2 jelölt.

Az 1930. június havi érettségi vizsgálatok írásbeli része május 21., 22., 23., 24. és 25-én folyt le. Az írásbeli vizsgálatra jelentkezett a IV. évfolyam 28 növendéke, 1 ismétlő magántanuló; 2 jelölt pedig javító írásbeli érettségét tett.

A szóbeli érettségi vizsgálatot június 5. és 6-án tartottuk meg. E vizsgálatokon dr. Fábján Jenő, miniszteri tanácsos, mint a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úrtól kiküldött biztos elnökölt. A társelnök teendőit pedig dr. Gáspár Elek, iparoktatási igazgató mint a nm. Kereskedelemügyi Miniszter úrtól kiküldött biztos látta el.

Az érettségi vizsgálatokon részvevő jelöltek személyi adatait, érettségi vizsgálati eredményüket és pályaválasztásukat a következő kimutatás tünteti fel.

F. sz.	N é v	Születési hely	Születési év	Vallás	Képesítés foka	Pályaválasztás
	Barta Sándor	Nagykanizsa	1912	izr.	megfelelt	ker. tisztv.
	Bauer László	Enying	1909	izr.	1 tárgyból javít	ipari
	Blaskó József	Somogyismiklós	1910	r. k.	1 tárgyból javít	jegyzői
	Brand Sándor	Nagykanizsa	1910	izr.	jelesen felelt meg	tisztviselői
5	Czotter András	Szepetnek	1911	á.ev.	megfelelt	tisztviselői
	Fülöp József, jav.	Babócsa	1909	r. k.	megfelelt	katonai
	Gottreich Tibor	Nagykanizsa	1911	izr.	megfelelt	tisztviselői
	Gráf Gyula	Nagykanizsa	1912	r. k.	jól felelt meg	tisztviselői
	Grosz István	Balatonboglár	1912	izr.	megfelelt	kereskedői
10	Jerzsa József	Nagykanizsa	1910	r. k.	megfelelt	tisztviselői
	Kőszegi István	Székesfehérvár	1912	r. k.	megfelelt	katonai
	Lusztig István	Nagykanizsa	1912	izr.	megfelelt	kereskedői
	Miklós János	Kaposvár	1911	r. k.	megfelelt	tisztviselői
	Nagy László	Tolcsva	1909	ref.	megfelelt	katonai
15	Neufeld Ferenc	Galambok	1912	izr.	jól felelt meg	tisztviselői
	Perlsz Pál	Osztopán	1912	izr.	megfelelt	kereskedői
	Porogi János	Nagykanizsa	1911	r. k.	1 tárgyból javít	erdészeti
	Pöcsét Lajos	Légrad	1910	á.ev.	jól felelt meg	tisztviselői
	Prucser Ferenc	Nagykanizsa	1910	r. k.	2 tárgyból javít	katonai
20	Rausz József	Szombathely	1911	r. k.	jól felelt meg	tisztviselői
	Rothschild Ernő	Dechtár	1910	izr.	megfelelt	gyári tisztv.
	Ruprecht Gyula jav.	Nagykanizsa	1910	r. k.	megfelelt	tisztviselői
	Schultz Károly	Nagykanizsa	1911	r. k.	megfelelt	jegyzői
	Siftár József	Nagykanizsa	1911	r. k.	megfelelt	tisztviselői
25	Simon László	Székesfehérvár	1911	ref.	jól felelt meg	katonai
	Sió József	Nagykanizsa	1907	r. k.	megfelelt	jegyzői
	Stolzer Emil	Nagykanizsa	1911	izr.	jól felelt meg	vegyésmézn.
	Tabak József, ism.	Budapest	1893	r. k.	megfelelt	póstatizsti
	Taschner Ferenc	Semjénháza	1911	r. k.	2 tárgyból javít	katonai
30	Varga Lajos	Nagykanizsa	1910	r. k.	megfelelt	katonai
	Vastag István	Órtilos	1908	r. k.	megfelelt	katonai

Az érettségi írásbeli vizsgálatok tételei a következők voltak.

I. Magyar fogalmazás.

Nagykanizsa ipari és kereskedelmi hanyatlásának okai.
Jeles 2, jó 6, elégséges 21, elégtelen —.

2. Német nyelv.

Magyarország mezőgazdasága 1929-ben. (Fordítás magyarból németre).
Jeles —, jó 9, elégséges 19, elégtelen 3.

3. Német kereskedelmi levelezés.

1. Fischer & Bäder, Nagykanizsa, 1930. április 20-án Böhme Pál és Társának Graz. Hivatkoznak utazójukkal folytatott megbeszélésükre és hajlandók vasbútoraik bizományi eladását elvállalni és azokból bizományi raktárt átvenni.

2. Böhme Pál és Társa megbízzák Fischer és Bädert 1 évre áruik kizárólagos bizományi eladásával Zala, Somogy és Vas vármegyékre. Közlik feltételeiket és küldenek viszonteladók részére összeállított árjegyzéket.

Jeles —, jó 8, elégséges 21, elégtelen 2.

4. Francia kereskedelmi levelezés.

1. Paul Roger, Genève, 1930. április 15-én értesíti Berény József és Fia céget, Nagykanizsa, hogy a 7-én megrendelt zseb- és faliórákat vasúton, gyorsárúként feladta és egyuttal meghatalmazta a Züricher Volksbankot, Zürich, hogy a számlaösszeg erejéig (2800.— s. fr.) intézzzen rájuk 6 óra.

2. Berény és Fia az órákat rendben megkapták. A zürichi bank váltóját nem fogadják el, mert nem így volt a megállapodásuk, hanem inkább látra szóló csekkel kívánják tartozásukat kiegyenlíteni, a cégnél szokásos 5% készfizető engedmény levonásával. Mellékelik is a cseket.

Jeles 3, jó 6, elégséges 17, elégtelen 3.

5. Magyar kereskedelmi levelezés.

1930. május 20-án a Crédit Lyonnais, Páris, (Dufrense, Combes) hitellevelet állít ki a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankra (Weisz, ppa. Istvánffy) Charles Lemaître javára 20000.— pengő erejéig. Erről egyszersmind értesíti a bankot.

Május 28-án Budapest kifizet Lemaîtrenek 8000.— pengőt és tovább címezi a hitellevelet a Szegedi Takarékpénztár R. T.-ra, Szeged; ezt erről értesíti, a Crédit Lyonnaisnak pedig beküldi az egyik nyugtátványt és kiegyenlítő küldvényeket kér.

Megírandó a nyugtátvány is.

Június 2-án a Crédit Lyonnais küldvényez Budapestnek 6000 — pengőt, lejár június 9., Tornyai L. és Társára, ott; 2000.— pengőt, lejár lát után 8 napra, Havas Testvérekre, ott.

Megírandók a fenti ügylet levelei és az egyik küldvény, amelynek maga a Crédit Lyonnais a kiállítója, rendelvényese és forgatója.

Jeles 2, jó 7, elégséges 17, elégtelen 3.

6. Kereskedelmi számtan.

W. Braune, London, Nagy és Társa, Budapest, megbízásából a következő ügyleteket bonyolítja le:

Május 16-án: Nagy és Társa küld egy vagón 140 láda tojást, amelyből B. május 30-án eladott 40 ládat a 10/1 per 120 darab, 2% skontó.

Június 2-án 40 ládat a 9/7 lejár július 16. és ugyanakkor 60 ládat a 9/8, 2% skontó. Felszámít $2\frac{1}{2}\%$ jutalékot és £ 3,, 5 költséget. Va/május 26.

Minden egyes eladásnál levonandó 60 darab ládánként a törésre.

Június 20-án B. értesíti Nagy és Társát, hogy megbízásból küldetett direkt Bombayból 3 féle teát: 350 lb. Flovery Gold Tip-et a 2 1/4 R, 250 lb. Finest Orange Pekoe-t a 1/— R és 100 lb. Household Mixture a 3/4— per lb., rabatt 15⁰/₀, raktározás 0.14 R, dokk-költség 4.23 R, hajóba rakás 4.12 R. konosszament 0.12 R, szállítás a tengeren 415 kg. után a 28.— R per ⁰/₀₀ kg., biztosítás 900.— R-ra a 1/2⁰/₀, bizományi díj 2 1/2⁰/₀. Va/szeptember 10, 1 R = 1/3 per 30 nap.

Június 30-án elszámol, kamatláb 6/3¹/₂, költség 2/4, egyenlegért pengő-kifizetést küld a 27.40,1/2⁰/₀₀. Elkészítendő a két elszámolás. a folyószámla, a kiegyenlítő jegyzék. Kiszámítandó 1—1 kg. tea beszerzési ára, ha Schenker és Társa a következő szállítmányozási jegyzéket küldi: Trieszti költség 28.— Lit a 30.—, szállítási díj Budapestre 30.20 P; vám Bttó 414— kg., Ta 23⁰/₀ a 160.— a K, 2⁰/₀ forg. adó, egyéb költség 13.80 P. Felhasználható súly 1) 158.50 kg; 2) 113.40 kg; 3) 45.30 kg. Értékkalkuláció. Megállapítandó a tojásüzlet nyeresége, ha a kiadások a következők: 10 ládánál per 120 darab, 10.50, 10 ládánál a 9.80 és 120 ládánál a 8.70; levonandó minden ládánál 60 darab törésre. Költség 115.40 P, 140 láda ára 200.— P, szállítás Londonig 1802.40 P.

Jeles 1, jó 9, elégséges 19, elégtelen —.

7. Könyvvitel.

1930. június 1-én. Részvénytársaság alakul 1500 darab, egyenkint 100 P n. é. részvennyel. A részvényesek 30.— pengőt fizettek be eddig részvényenkint.

2-án. Fizetünk alapítói költség címén 5320.— pengőt; irodai felszerelésre és egyéb költségek címén 428.60 P. Veszünk készpénzen üzleti berendezést 4200.— pengő.

3-án. Veszünk 1 havi elfogadványunk ellen Kertész Fivérektől, Helyben, 6000 kg Carolina rizst, a 48.25 pr 100 kg. Fizetünk az áru után 25.60 P költséget.

5-én. A meta összeköttetésbe lépünk Király és Társával, Fiume, Fiumében vásárolandó és Helyben eladandó 60000 kg Moulmain rizsre. Részesedésünk 60⁰/₀.

6-án. A Magyar Országos Központi Takarékpénztárnál, Budapest, veszünk Király és Társa javára szóló fiumei kifizetést, Lit 45000.— a 30.42, 1/2⁰/₀₀ alkuszdíj.

8-án. Eladunk Balla Lászlónak, Szeged, 2 havi elfogadványa ellenében 4000.— kg Carolina rizst a 53.—, felszámítunk 13.20 P tényleg kiadott költséget. (A rizs eladásából eredő bevétel nem esik forgalmi adó alá).

12-én. Király és Társa értesít, hogy az átutalt összeget 10-én vette át.

14-én. Király és Társa értesít, hogy vett közös számlára és feladott címünkre bttó 63300 kg, nttó 62000 kg Moulmain rizst a 117 Lit, lejár június 13. Költségei 185.— Lit, árfolyam 30.40 P.

20-án. Kifizetjük a befizetett részletekre eső 1 1/2⁰/₀ részvénykibocsátási illetéket.

24-én a közös áru megérkezik. Fizetünk vám, mérlegpénz, szállítási díj, forgalmi adó és egyéb költség címén összesen 6664.66 P-t.

28-án. Eladunk Fehér Istvánnak, Helyben, 2 havi hitelre nettó 40000 kg Moulmain rizst a 52.55 per 100 kg.

30-án. A közös áru után 1⁰/₀ lebonyolító jutalékot és 16.50 P költséget számítunk, Király és Társa számláin pedig 5⁰/₀ kamatot. Árfolyam 30.35. Kisebb költségek a hó folyamán 326.50 P.

Elszámolandó a fenti ügylet osztatlan eljárással, két alapkönyves módon, a részvénytársaság eladó fél könyveiben. Áru kalkulált beszerző áron, közös áru kalkulált helybeli önköltségi áron. A berendezés avulása 1⁰/₀. Váltódiszkont 6⁰/₀. Az alapítói költségeknek csak 20⁰/₀-át írjuk le veszteségnek.

Jeles 2, jó 6, elégséges 18, elégtelen 3.

XIII.

A rendes tanulók összefoglaló statisztikai adatai az 1929/30. iskolai évben.

Csoport	A kimutatás tárgya	I.	II.	III.	IV.	Ösz- szesen
		évfolyam				
A rendes taulók száma:	Felvétetett	39	43	36	29	147
	Kimaradt	3	1	—	—	4
	Kizáratott	—	—	—	—	—
	Osztályozatlan maradt	—	—	1	—	1
Születési évük:	1915-ben	8	2	—	—	10
	1914-ben	18	18	1	—	37
	1913-ban	9	11	8	—	28
	1912-ben	1	7	10	8	26
	1911-ben	—	4	7	9	20
	1910-ben	—	—	9	9	18
	1909-ben	—	—	1	1	2
	1908-ban	—	—	—	1	1
	1907-ben	—	—	—	1	1
Vallásuk:	Izraelita	9	21	12	10	52
	Római katolikus	27	20	22	15	84
	Református	—	1	1	2	4
	Ágostai evangélikus	—	—	1	2	3
	Görög katolikus	—	—	—	—	—
Anyanyelvük és nyelvismeretük	Magyar	36	42	36	29	143
	Németül beszél	1	6	—	2	9
	Horvátul beszél	1	—	—	3	4
	Tótul beszél	—	—	—	—	—
	Szerbül beszél	—	—	—	—	—
Szüleik állandó lakása:	Nagykanizsai	27	29	24	21	101
	Más zalamegyei	2	5	2	2	11
	Győrmegyei	—	—	1	—	1
	Pestmegyei	—	—	1	—	1
	Somogymegyei	6	8	8	3	25
	Tolnamegyei	—	—	—	1	1
	Veszprémegyei	—	—	—	1	1
	Sopronmegyei... ..	1	—	—	—	1
Elcsatolt területi	—	—	—	1	1	
Szüleik foglalkozása:	Ostermelő v. őstermelői alk. ...	3	3	—	1	7
	Onálló iparos, gyáros v. ipari alk. ...	5	9	11	5	30
	Onálló kereskedő v. ker. alk. ...	6	11	6	8	31
	Köztisztviselő (ny. áll. vasúti tiszt, tanár, tanító, katonatiszt)	3	1	2	2	8
	Egyéb közalkalmazott, postai, vasúti, v. katonai altiszt	13	12	14	10	49
	Orvos, ügyvéd v. más értelmiségű	2	—	—	2	4
	Magánzó és egyéb	4	6	3	1	14
Előmenetelük:	Jeles rendű	1	2	1	—	4
	Jó rendű	7	9	5	5	26
	Elégséges rendű	15	18	15	23	71
	1 tárgyból elégtelen	3	4	3	—	10
	2 tárgyból elégtelen	7	7	7	1	22
	Több tárgyból elégtelen ismétlő	3	2	4	—	9
Magaviselet:	Példás	22	24	25	20	91
	Jó	14	14	10	9	47
	Szabályszerű	—	4	—	—	4
	Kevésbé szabályszerű	—	—	—	—	—
Milyen rendkívüli tárgyat hányan tanulnak:	Gépírás	—	38	—	16	54
	Szépírás	36	—	—	—	36
	Német társalgási gyakorlatok ...	19	19	20	—	58

Kimutatás az 1929/30-i iskolai év folyamán magánvizsgálati engedélyt nyert és vizsgálatot tett magánvizsgázókról.

Csoport	A kimutatás tárgya	I.	II.	III.	IV.	Ösz- szesen	
		é v f o l y a m					
Magánvizsgálati engedélyt nyertek:	1929. szeptember hóra	—	—	—	1	1	
	1930. június hóra	—	—	1	—	1	
Magánvizsgálatot tett magánvizsgázók	születési éve:	1900-ban	—	—	—	1	1
		1907-ben	—	—	1	—	1
	vallás:	Római katolikus	—	—	—	1	1
		Református	—	—	1	—	1
	anyanyelve:	Magyar	—	—	1	1	2
	állandó lakása:	Nagykanizsa	—	—	1	1	2
	előmenetele:	Jeles rendű	—	—	—	—	—
		Jó rendű	—	—	—	—	—
		Elégséges rendű	—	—	—	1	1
		Egy tárgyból elégtelen	—	—	—	—	—
Több tárgyból elégtelen		—	—	1	—	1	
foglalkozása:	Városi hivatalnok	—	—	—	1	1	
	Honvédtizedes	—	—	1	—	1	

Összesítő statisztika a felvett rendes tanulókról és magánvizsgálati engedélyt nyert magánvizsgázókról.

	I.	II.	III.	IV.	Ösz- szesen
	é v f o l y a m				
A felvett rendes tanulók és magánvizsgálati engedélyt nyert tanulók száma	39	43	37	30	149
Osztályozott rendes és magántanulók száma	36	42	36	30	144

XIV.

Tudnivalók a jövő tanévre.

Rendtartásunk intézkedésének megfelelően az 1930/31. iskolai évre a beírásokat mind a négy évfolyamban f. évi június 30-án, július 1. és 2-án tartjuk meg. Szeptember 1., 2. és 3-án folytatjuk a beírásokat, ha addig a létszám be nem telik. Az I. és II. évfolyamba már júliusban beiratkozott tanulók is kötelesek e napokon az igazgatóságnál jelentkezni.

A beírásokhoz minden tanulónak személyesen kell eljönnie; azoknak, akik az intézetnek még növendékei nem voltak, szülőik vagy helyetteseik kíséretében.

Az I. évfolyamba június 30-án és július 1-én, azaz az első két felvételi napon a Vallás és Közoktatásügyi Miniszter úrnak 622—05—039 1929. sz. rendelete értelmében azokat a tanulókat vesszük fel, akik a középiskola (gimnázium, reál) IV. osztályát sikerrel elvégezték; a polgári iskola IV. osztályát végzett tanulók közül pedig csak azokat, akiknek bizonyítványában (a testgyakorlás, ének, rajz és kézimunka figyelmen kívül hagyásával) legalább annyi jeles és jó osztályzat van, mint elégséges. Polgári iskolát végzett gyengébb tanulók felvétele csak az utolsó felvételi napon, tehát július 2-án és a szeptemberi beírások alkalmával történhetik meg, ha még lesz üres hely.

Egyáltalában nem vehetők fel azok a tanulók, akik a közép- vagy polgári iskola IV. osztályát csak ismétléssel vagy javító vizsgálatlal végezték el.

Az I. évfolyamba való felvételhez szükséges okmányok: 1. a gimnázium-, reál- vagy polgári iskola IV. osztályának megfelelő eredménnyel való elvégzését igazoló bizonyítvány, 2. születési anyakönyvi kivonat és annak, aki az 1929/30-i tanévben nem járt nyilvános iskolába, erkölcsi bizonyítvány is.

Felsőbb évfolyamba való felvételhez az előző alacsonyabb évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány szükséges.

A felvételi díj 26.60 pengő. Ebben az összegben a beírási díjon és a szokásos mellékdíjakon kívül (ifjúsági könyvtár, értesítő díj, segítőegyesületi díj stb.) a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úrtól előírt összes díjak (film díj, tanárok háza stb.) és az ellenőrző könyvecske ára is bennfoglaltatik. A felvételi díj a beíráskor fizetendő és ennek fizetése alól senki sem menthető fel.

Az évi tandíj 200.— pengő. Az első negyedévi tandíj a beírás alkalmával, a második december 15-ig, a harmadik március 1-ig, a negyedik május 15-ig fizetendő be a hitközség pénztárába. *A beírt tanuló köteles az egész évi tandíjat akkor is megfizetni, ha az év folyamán bármilyen okból is kimaradna az iskolából.*

Tandíjmentességért a nagykanizsai izr. hitközség iskolai szakosztályához augusztus 15-ig lehet folyamodni. A kérvényhez az iskolai bizonyítvány másolatát és szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítványt kell mellékelni.

Vidékről vasúton való iskolába járásra az igazgató ad engedélyt. Ezt az érdekelt szülőknek a beíráskor kell kérniök. Megjegyezzük, hogy ezt az engedélyt kivételes esetekben csak jó előmenetelű tanulók kaphatják meg.

Kérjük a vidéki szülőket, hogy fiaik elhelyezésénél az igazgató és a tanári kar előzetes tanácsát kikérjék, mert a tanulók gyenge előmenetelének gyakran a meg nem felelő környezet az oka. A kosztadó helyeket a tanári testület állandóan ellenőrzi és szükség esetén a tanulóknak kevésbé kívánatos helyeken való elhelyezését megtilthatja.

A javító- és pótvizsgálatok augusztus 29-én reggel 8 órakor kezdődnek. A javító vizsgálatra utasított tanulók iskolai bizonyítványaikat augusztus 25-ig kötelesek az igazgatósághoz beadni.

Az 1930/31. iskolai évben használandó tankönyvek jegyzékét még nem közölhetjük, mert a tankönyvek változtatásának a kérdésével a tanári testület csak a június 28-iki évváró értekezletén foglalkozik. Tanulóink könyveiket tehát csak az iskolai év elején szerezzék be, amikor a teljes könyvjegyzék rendelkezésre áll majd.

A tanári testület áthatva a magyar iparcikkek használatának nagy nemzetgazdasági jelentőségétől, eddig is állandóan követelte, hogy a tanulóifjúság hazai gyártmányú tanszereket vásároljon. E kérdésnek nemzeti szempontból való fontosságáról a második szülői értekezleten is megemlékeztünk. Ennek ellenére e helyen is felhívjuk a szülőknél a figyelmét a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úrnak f. évi január hó 27-én kelt 640—05—1448/1929. számú rendeletére, amellyel a hazai gyártmányú iskolai szereknek a kötelező iskolai használatát rendelte el.

Magánvizsgálók. A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úrnak 12646/1928. sz. rendelete értelmében magánvizsgálati engedélyt csak a felső ker. iskolák kir. Főigazgatósága adhat. A központosított magánvizsgálatok helyéül a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úr a 622—03—328/1929. sz. rendeletével az 1930/31. és 1931/32. tanévekre a budapesti VI. ker. Izabella-utcai községi, a miskolci állami fiú és a szombathelyi államilag segélyezett községi fiúiskolákat jelölte ki. A kir. Főigazgatóságtól engedélyt nyert magánvizsgálók tehát csak az említett helyeken működő bizottságok előtt vizsgázhatnak.

E szabály alól kivételnek azok a magántanulók, akik már az 1928-ban kiadott miniszteri rendelet megjelenése előtt tettek valamelyik felső ker. iskolában magánvizsgálatot. E tanulók abban az intézetben bocsáthatók magánvizsgálatra, ahol az előző magánvizsgálatot tették.

Az ilyen tanulóknak a magánvizsgálatot az iskolai év végére továbbra is az illető iskola tanári testülete engedélyezi, ha a folyamodó a szabályszerű követelményeknek minden tekintetben megfelel.

Magánvizsgálati terminusok szeptember, december és június. A kérvényeket 5 hónappal a kért terminus előtt kell az illetékes hatóságnál benyújtani. A kérvény benyújtásával egyidejűleg a szabályszerű felvételi díj, az évi tandíj fele és a magánvizsgálati díj is befizetendő. Különben a magánvizsgálatokra vonatkozó minden kérdésben felvilágosítást az iskola igazgatósága szívesen ad.

XV.

Jelentés az egyéves női kereskedelmi szaktanfolyamról.

A felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos, de teljesen különálló épületben elhelyezett női kereskedelmi szaktanfolyamot, melynek szintén a nagykanizsai izr. hitközség a fenntartója, a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úr 662—0—45/1929. sz. a. kelt rendeletével véglegesen engedélyezte. A beírásokat július hó 1., 2. és 3-án és szeptember hó 2., 3. és 4-én végeztük. Beíratkozott 33, kimaradt az iskolai év folyamán 1 tanuló, A rendes tanítást az iskolai év ünnepies megnyitásával szeptember 5-én kezdtük meg. A növendékek a tanfolyamot a tanév befejezéséig, 1930. június 23-ig rendszeren látogatták.

A női kereskedelmi szaktanfolyam célja ama kereskedelmi ismereteknek és gyakorlati ügyességeknek az elsajátítása, amelyekre a nőknek az irodában szükségük lehet. Nagykanizsán magasabbfokú leányiskola hiányában a tanfolyam továbbképző intézet is. A tanfolyam feladatának megfelelően a következő tárgyakat tanítottuk: magyar nyelv és helyesírás, kereskedelmi számtan, kereskedelmi levelezés, könyvvitel, gyorsírás, szépírás és gépírás. A rendelkezésünkre álló rövid tanulmányi időre és a tanfolyamra jelentkező növendékeknek a hiányos előképzettségére való tekintettel az eredmény megfelelő volt, mert a tanfolyam az említett célját megközelítette. Ezt dr. Szakáll Zsigmond kir. főigazgató úr is megállapította, aki a tanfolyamot 1929. október 1. és 2-án meglátogatta. A fegyelmi állapot megfelelő volt, kisebb fegyelmi vétségek is ritkán fordultak elő.

A szaktanfolyam befejezése előtt a vizsgára jelentkezett tanulók összefoglaló írásbeli dolgozatokat készítettek. A szóbeli vizsgákat a tanulmányi tanács elnökének, Ötvös Emil ny. állampénztári főigazgató úrnak elnöklete alatt június 23-án tartottuk meg. A vizsgára jelentkezett 31 tanuló közül megfelelt 27, 1—2 tárgyból javító vizsgálatra utasítottunk 4 tanulót.

A női kereskedelmi szaktanfolyam tanulói az 1929/30. iskolai évben.

Tanfolyamfőnök: *Surányi Gyula.*

Baszó Erzsébet	Nagykanizsa	Jókuthy Ilona	Nagykanizsa
Bittera Margit	"	Kardos Magda	Tapolca
Borza Anna	"	15 Kiss Margit	Nagykanizsa
Bruncsics Erzsébet	"	Klein Viktória	"
5 Döme Ilona	"	Kumi Jolán	"
Gábor Mária	"	Lángi Jolán	Marcali
Gálos Magdolna	"	Mátrai Klotild	Nagykanizsa
Girtl Mária	"	20 Mendlovics Ilona	Nyirbátor
Gruber Ilona	"	Petróczi Karolin	Nagykanizsa
10 Hágner Jolán	"	Pintér Ibolyka	"
Hirsch Magda	"	Richter Rózsai	"
Horváth Erzsébet	"	Ruska Margit	"

25 Szilli Mária
Takács Edit
Ungár Etelka
Vass Julianna

Nagykanizsa
”
”
”

Váradí Irén
30 Wilhelm Kató
Wolford Mária

Nagykanizsa
Marcali
Nagykanizsa

Nem vizsgázott:

Deutsch Emma, Nagykanizsa.

Kimaradt:

Kovács Anna, Nagykanizsa.

A tantárgyak felosztása a női kereskedelmi szaktanfolyamban az 1929/30. iskolai évben.

Tantárgy	Heti órák száma	Tanár neve
Magyar nyelv	2	Domány Ármin, felső ker. isk. tanár
Német nyelv és levelezés	2	Neufeld Simon, felső ker. isk. tanár Domány Ámin, felső ker. isk. tanár
Kereskedelmi levelezés és a kereskedelem alapismeretei	2	Balog Dávid, igazgató
Könyvviteltan	3	Abádi Jakab, felső ker. isk. tanár
Számtnan	3	Marosi Géza, felső ker. isk. tanár
Gépírás	5	Csonták Erzsébet, megb. tanítónő
Gyorsírás	5	Surányi Gyula, felső ker. isk. tanár
Szépírás	1	Abádi Jakab, felső ker. isk. tanár
Hittan	1	P. Kotsis Odön és Winkler Ernő hitoktatók
Összesen	24	

1929/30. iskolai év.

A női kereskedelmi szaktanfolyam statisztikai kimutatása.

Csoport	A kimutatás tárgya	Szám
Iskolalátogatás:	Beiratkozott összesen	33
	Kimaradt	1
	Záróvizsgálatot tett	31
A tanulók vallása:	Római katolikus	25
	Izraelita	6
	Ágostai evangélikus	—
	Református	1
Anyanyelve:	Magyar	32
	Német	—
A felvétel alapja:	Polgári iskola IV. osztályú bizonyítvány ...	31
	Felső leányiskola IV. „ „ „ ...	1
A szülő vagy gyám lakhelye:	Nagykanizsai	28
	Vidéki	4
A szülő vagy gyám polgári állása:	Önálló kereskedő	2
	Kereskedelmi alkalmazott	2
	Önálló iparos	6
	Ipari alkalmazott	—
	Vasuti alkalmazott	8
	Köztisztviselő —	7
	Tanár, tanító	2
Magánzó és egyéb	5	
Életkora:	14 éves	3
	15 éves	13
	16 éves	9
	17 éves	6
	18 éves	1

A nagykanizsai női kereskedelmi szaktanfolyamban használandó tankönyvek jegyzéke az 1930/31. iskolai évben.

1. Riedl-Pintér-Gálos: Retorika a női ker. szaktanfolyamok számára. 2. Dr. Schaek-dr. Vincze: Német olvasókönyv I. rész. 3. Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan. 4. Dr. Schack-Wirker: Magyar kereskedelmi levelezés női ker. szaktanfolyamok részére. 5. Luckhaub-Stróbel: Kereskedelmi számtan női ker. szaktanfolyamok számára. 6. Timár Dezső: Könyvviteli példatár. 7. Dr. Radnai Béla: Az egységes magyar gyorsírás tankönyve. 8. Vajda: Szépírási minták.

Tudnivalók az 1930/31. iskolai évre.

A női kereskedelmi szaktanfolyam az 1930/31. iskolai évben is megnyílik. A beírásokat 1930. június 30., július 1. és 2-án és szeptember 1., 2. és 3-án tartjuk meg. A felvételnél igazolni kell, hogy a jelentkező a polgári- vagy középiskola IV. osztályát sikerrel elvégezte. 15 évnél idősebb tanuló felvételi vizsga alapján is felvehető. A beíráskor értesítődíj, filmdíj és iskolai szanatóriumi járulék címén 5.24 pengő és a 160. — pengő évi tandíjnak a negyedrésze, azaz 40. — pengő, **összesen 45.24 pengő fizetendő.** A beírt tanuló köteles az egész évi tandíjat akkor is megfizetni, ha az év folyamán bármily okból is kimaradna az iskolából. Tandíjmentességért a tanári testülethez lehet folyamodni. A kérvényhez az iskolai bizonyítvány másolatát és szegénységi bizonyítványt kell mellékelni. Az évvégi vizsgadíj 50. — pengő, amely havi részletekben is fizethető. A vizsgadíj fizetése alól felmentésnek helye nincs.

TARTALOMJEGYZÉK.

	Oldal
I. A nemzeti zászló tisztelete	3
II. A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzetek szövetségének a megalakulása	4
III. Igazgatói jelentés az 1929/30-i iskolai évről	6
IV. Felettes hatóságok... ..	15
V. A végzett tanítási anyag rövid áttekintése	17
VI. Az 1929/30. tanévben használt tankönyvek jegyzéke	22
VII. Könyv- és szertárak gyarapodása és jelen állapota	24
VIII. Az ifjúsági egyesületek működése	25
IX. Adományozók	29
X. Husvétii tanulmányútunk	30
XI. A tanulók névsora és érdemsorozata	33
XII. Érettségi vizsgálatok	37
XIII. A rendes tanulók összefoglaló statisztikai adatai az 1929/30. iskolai évben	41
XIV. Tudnivalók a jövő tanévre	43
XV. Jelentés a női kereskedelmi szaktanfolyamról	45

R
1963